Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 278 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Lapkričio (November) 26, 1940 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXX. Dienraščio XXII.

KRISLAI

Išgirskite Garsų Muziką!
Daugiau Lavintis.
Daugiau Budrumo.
Garbinga Tauta.
Plėsti "Laisvės" Vajų.
Rašo **D. M. Šolomskas**

Ketvirtadienį, lapkričio 28 dieną, 8:30 val. vakare, didžiulėj ir gražioje koncertinėje CARNEGIE HALL svetainėje, 57th St. ir 7th Ave., New Yorke, Brooklyno ir apylinkės gyventojai turės progą išgirsti pilną koncertą garsaus lietuvio muziko profesoriaus Vytauto Bacevičiaus. Jis ten koncertuos visą vakarą, grojant garsiausių pasaulio kompozitorių muzikos kūrinius.

Tiesa, dalinai daugelis girdėjo Vytautą Bacevičių grojant "Laisvės" koncerte. Bet tai buvo tik dalelė koncerto programos. Publika gausiai įvertino Vytauto Bacevičiaus muziką ir du kartus buvo iššaukus.

Carnegie Hall svetainėj profesorius Bacevičius skambins savo kompozicijos kūrinius, garsių kompozitorių — Cesar Franck, Chopin, Tcherepnine, Rachmaninoff, K. M. Čiurlionio ir kitų. Dalyvaukime masiniai!

Literatūros Draugijos kuopų sekretoriai ir nariai jau atsiliepia apie šių metų knygą "Istoriją". Džiaugiasi gavę taip labai reikalingą mokslišką knygą. Vietomis steigia ratelius ir studijuoja. Tai labai vietoj. Lavintis ir dirbti reikia. Lavintis, kad būtume sugabesniais ir atsargesniais, budresniais savo klasės reikalu.

Manau, jeigu draugai teatrų mėgėjai, Brooklyne, būtų buvę daugiau klasiniai budresni, tai griežtai šovinistinis, tautas prieš tautas kurstantis, anti-semitinis **"Aušros Sūnūs"** veikalas nebūtų scenoj pasirodęs. Tik stoka budrumo sudarė tas sąlygas, kad tas veikalas buvo drėbtas darbininkiškai publikai į veidą prieš jos norą. Be griežto pertaisymo jis negalimas vaidinti. Jeigu jis dar galimas pataisyti.

Smagu gyventi, kada jauti, kaip šimtų ir tūkstančių lietuvių širdys kiekvienoj didelėj kolonijoj vieningai plaka už naują santvarką Lietuvoj, už taptautinę vienybę budavojimui tokios santvarkos, kurioj nebus jokio žmogaus išnaudojimo žmogumi, kur jau nėra ir negali būti jokios tautinės neapykantos, kur visos tautos yra lygios.

Dažnai aš mąstau, kad rusų tauta yra didvyrių ir kankinių tauta. Tai jai reikėjo pergyventi žiauriausią, tais laikais, carizmo tvarką. Tai jos nariai didvyriškai kovėsi už nuvertimą carizmo, buržuazijos, dėl iškovojimo sau ir pavergtoms tautoms laisvės. Ir tą atsiekė. Tai rusų liaudis iš vien su kitų tautų žmonėmis, sunkiausiose gyvenimo sąlygose, atrėmė per keturis metus veik viso pasaulio imperializmo užpuolimą. Tai ji išbudavojo milžinišką industriją ir ant socialistinio pagrindo pastatė žemės ūkį. Tai ji teikė didelę pagelbą Ispanijos liaudies kovose, o dabar teikia Chinijai pagelbą. Tai rusams vadovaujant išauklėta galingoji Sovietų Sąjunga, kuri išlaisvino Vakarinę Ukrainą, Baltrusiją, Bukoviną, Bessarabiją, Latviją, Estiją ir **Lietuvą**! Ir galima laukti to, kada ir kitur, Europoj, išmuš darbo liaudies išsilaisvinimo valanda, tai ir ten tos tautos sūnūs pribus liaudžiai į pagelbą. Tokia tauta užsitarnauja pagarbos.

Dabar dienraščio "Laisvės" vajus. Dabar laikas kiekvienam lietuviui užsisakyti "Laisvę", kuri visada teikė ir teikia teisingiausias žinias, kuri daugiausiai ir tinkamiausių žinių paduoda Lietuvos reikalais. Kuri nuolatos tarnavo ir tarnauja progreso, kultūros, laisvės ir žmonių gerovės reikalams.

Anglų Orlaiviai Taškė Vokiečių ir Italų Miestus

Bombardavo Turino Fabrikus ir Sandėlius Italijoj ir Pleškino Kariniai Svarbius Pastatus Vokietijoje

London, lapkr. 25.—Anglų orlaiviai per naktį bombardavo Turiną su jo automobilių fabrikais ir kariniais sandėliais, šiaurinėje Italijoje; degino ir sprogdino kelias geležinkelių stotis ir traukinių kiemus Berlyne; pleškino didžiausius vokiečių ginklų ir amunicijos fabrikus Essene; ardė vokiečių karines prieplaukas šiaurinėje Francijoje, Vokietijoje ir Norvegijoje. Anglijos orlaiviai taipgi bombardavo įvairius vokiečių fabrikus, geležinkelius, lėktuvų stovyklas, kanalus ir elektros dirbyklas, ir sukėlė daug didelių gaisrų ir eksplozijų, kaip praneša anglų komanda.

Vokiečiai nukirto du anglų orlaivius, o anglai vieną vokiečių lėktuvą.

AR BULGARIJA STOS Į FAŠISTŲ VALSTYBIŲ "AŠĮ"?

Berlin. — Amerikiečių korespondentai teigia, kad Bulgarija greitu laiku taipgi pasirašys politinę, karinę ir ekonominę sutartį su Vokietija, Italija ir Japonija.

Radio pranešimai iš Europos pirmadienį numatė, kad (gal) Bulgarija laikysis bepusiškai ir neprisidės prie Vokietijos-Italijos - Japonijos "ašies".

Anglijos Laivai Iškėlė Savo Karius į Graikiją

Graikai Atėmė Dar Porą Miestų iš Italų; Prisiartino Prie Didžiausio Italų Karinio Centro Albanijoj

Athenai, Graikija. — Anglų karo laivai jau kelios dienos atgal iškėlė kiek savo kariuomenės į vieną Graikijos pajūrio miestą. Anglai Graikijoj saugo orlaivių stovyklas ir rūpinasi reikmenų pasiuntimu Graikijos armijai kariaujančiai su italais.

London. — Pranešama, kad graikų kariuomenė užėmė kalnus prie Argyrokastrono, svarbiausio italų karinio centro pietinėje Albanijoje. Graikai jau įžengė į Argyrokastrono priemiesčius.

Athenai. — Graikai lapkr. 24 d. paskelbė, kad jų kariuomenė pasiekė Pogradec miestą Albanijoj, 25 mylios į šiaurius nuo Koritzos, kurią graikai atėmė iš italų praeitą savaitę. Graikai taip pat užėmė Moskopolį, 11 mylių į šiaurių vakarus nuo Koritzos, ir Konispolį, prie Ionijos Jūros.

Graikų komanda sako, kad jie, bevalydami Koritzos apygardą nuo italų, pagrobė 12 kanuolių, daug šovinių ir paėmė į nelaisvę 1,500 italų karių.

Graikų ir anglų orlaiviai bombardavo italų prieplauką Durazzo, jų kelius Albanijoj ir bėgančią atgal italų kariuomenę.

Graikų pėstininkai, sakoma, prasilaužė per mechanizuotas italų jėgas dviejose vietose ir tikisi neužilgo užkariaut pusę Albanijos.

GRUMOJANTIS VOKIEČIŲ PERSERGĖJIMAS GRAIKIJAI

Berlin. — Pusiau-valdiškas vokiečių laikraštis "D. D.-Politische Korrespondenz" apšaukė Graikijos ministerį pirmininką Metaxą "atviru Anglijos įrankiu karui plėsti." Kad Metaxas pareiškė, jog Graikija kovoja už visas Balkanų šalis, dėl to šis vokiečių laikraštis pavadino Metaxo pareiškimą "labai, labai pavojingu" pačiai Graikijai.

Washington.—Karinis vokiečių laivas bombardavo prekinį Anglijos laivą "Port Hobartą" ties anglų Vakarinės Indijos salomis, apie 75 mylios nuo amerikinių vandenų bepusiškumo ruožo. Anglų laivo likimas dar nežinomas.

Anglija Niekad Negynus Demokratijos, Sako Sen. Holt

Washington. — Sekmadienį įvyko radio debatai dėl to, ar Amerika turėtų pilnai remt Anglijos karą—laivais, kareiviais ir ginklais.

Rašytojas Rex Stout ir laikraščio "PM" leidėjas Ralph Ingersoll kalbėjo, kad "Anglija gina demokratiją." ir jeigu vokiečiai laimėtų karą, tai, girdi, jie užpultų kriušint ir Amerikos demokratiją.

Senatorius Holt iš West Virginijos užginčijo, kad Anglija bet kada visoj savo istorijoj gynė demokratiją. Jis nurodė, kaip Anglija dar ir šiandien laiko pavergus Indiją.

"Aš noriu stipraus Amerikai pasiruošimo apsiginti; aš noriu šiai šaliai geriausios armijos, geriausio jūrų laivyno ir geriausio orlaivyno pasaulyje," pareiškė senatorius Holt, "bet tos šnekos apie gręsiantį Amerikai karinį užpuolimą tai yra tiksliai skleidžiamas monas."

Kongresmanas Haas persergėjo, kad jeigu Jungtinės Valstijos dabar eitų į karą už Angliją, tai galėtų būt savižudystė šaliai ir "turbūt, Amerika liktų sumušta panašiai kaip Francija." Jis tvirtino, kad dabartiniu laiku Vokietija turi kur kas galingesnę karo mašiną negu Amerika. Šiaip kongresmanas Haas pritarė, kad ši šalis remtų Angliją orlaiviais, laivais ir kitais karo reikmenimis.

Senatorius King Reikalauja Skolint Anglijai Pinigų

Washington. — Senatorius King iš Utah pagamino kongresui sumanymą, kad Jungtinės Valstijos skolintų Anglijai ir Graikijai pinigų, kiek tik jom reikia, karui su Vokietija ir Italija. Jis sako, kad Anglija ir Graikijos "demokratija" kovoja ne tik už save, bet ir už Ameriką.

(Graikijos "demokratija" yra diktatūra generolo Metaxaso, ministerio pirmininko.)

Pirma negu Amerika teisėtai galėtų skolint pinigų Anglijai ar Graikijai, tai kongresas turėtų panaikinti Johnsono įstatymą. Šis įstatymas draudžia duot naujų paskolų šalims, kurios neatmoka senųjų skolų. Sen. King, todėl, reikalauja atšaukt tą įstatymą.

VOKIEČIŲ LAKŪNAI PLEŠKINO 3 ANGLŲ UOSTUS

Berlin, lapkričio 25.—Šimtai vokiečių orlaivių numetė 700 tūkstančių svarų sprogstančių bombų ir 10,000 padegančių bombų į Bristolį. Per Bristolio prieplauką anglai iki šiol gaudavo daugiausia karo reikmenų iš Amerikos.

Vokiečių lakūnai taipgi bombardavo anglų prieplaukas Portlandą ir Gravesandą. Jie praneša, kad vien Bristolyje padarę 45 didžius gaisrus.

Vokiečiai sako, kad anglų orlaiviai iki šiol viso numetę tiktai 90 tūkstančių svarų bombų į Berlyną.

Anglai Gal Perleis Amerikai Vakarų Indiją už Karo Pabūklus

London. — Anglų Spaudos Sąjunga teigia, kad Anglija "ateityje gal" perleis Jungtinėms Valstijoms Vakarinės Indijos salas kaip atlyginimą už karo reikmenis iš Amerikos.

Kai kurie anglų laikraščiai peikia pareiškimą Anglijos ambasadoriaus Lothiano Amerikai, kad baigia išsisemti Anglijos pinigai.

Anglų Lėktuvai Bombardavo Francijos Miestą

Vichy, Francija. — Francūzų valdžia pasiuntė protestą Anglijai, kad šeši anglų orlaiviai naktį lapkr. 23 d. bombardavo nepriklausomos Francijos pajūrio miestą Marseillę. Anglų bombos užmušė keturias moteris, sužeidė penkis asmenis ir padarė 20 gaisrų.

Francijos vyriausybė reikalauja, kad Anglija atsiprašytų ir pilnai atlygintų.

Vichy, Francija. — Francūzų vyriausybė ištyrė skeveldras bombų numestų į Marseillę ir atrado, kad tai buvo anglų bombos. Kartu su bombomis anglų lėktuvai primėtė lapelių su atsišaukimais į francūzus prieš italus.

Vokiečiai Numetė per Milioną Svarų Bombų į Du Anglų Miestus

Berlin. — Vokiečiai skelbia, kad šimtai jų orlaivių penktadienį-šeštadienį numetė 1 milioną ir 200 tūkstančių svarų bombų į svarbųjį anglų pramonės miestą Birminghamą ir į didžios prieplaukos miestą Southamptoną. Sako, kad tuomi sunaikino daugelį priešo fabrikų ir kitų svarbių punktų.

ANGLAI VĖL NAIKINO VOKIEČIŲ MIESTUS

London, lapkričio 25. — Anglijos lakūnai išnaujo bombardavo ir degino karinius taikiklius Hamburge, Leipzige, Berlyne, Essene ir kitur Vokietijoj ir šiaurinėj Francijoj. Sako, kad vien Berlyne padarę dešimt didžių gaisrų.

Orlaivių Streikierių Protestas Generaliam Amerikos Prokurorui

Downey, Calif. — Streikuojantieji Vultee orlaivių darbininkai, CIO unijistai, mušė protesto telegramą generaliam Amerikos prokurorui Jacksonui. Sako, kad jis neteisingai paskelbė, būk komunistai sukurstę streiką.

Anglų Cenzoriai Išbraukia Žinias apie Nazių Žygius

London. — Anglijos cenzoriai išbraukia visus pranešimus laikraščiams apie tai, kokius anglų miestus vokiečių lakūnai bombarduoja ir kiek ten nuostolių padaro. Tad anglų laikraščiai ima Vokietijos pranešimus, kad "vokiečiai sakosi bombardavę iš oro" tokį ar tokį miestą Anglijoj ir padarę tiek ar tiek žalos.

CIO Suvažiavimas Giliai Padėkojo Johnui L. Lewisui

Suvažiavimas Industrinių Organizacijų Kongreso (CIO) Atlantic City, N. J., lapkr. 22 d. priėmė sekamą rezoliuciją dėkodamas Johnui L. Lewisui:

"Kadangi penkeri metai praėjo nuo to laiko, kai buvo padaryti pirmieji žingsniai sukurt CIO; ir

Tie metai buvo pilni didvyriško veikimo ir ryžtos kovos prieš reakcinius samdytojus šioje šalyje, kurie taip aštriai priešinosi mūsų organizacijai; ir

CIO buvo laimingas, kad per visą tą laiką turėjo didžią vadovybę John L. Lewiso, savo kūrėjo ir vadovaujančio genijaus; o

Be Johno L. Lewiso vadovybės būtų buvę negalimi tie istoriniai pasisekimai, kuriais tapo suorganizuoti darbininkai plieno pramonės, automobilių pramonės ir kitų didžiųjų pamatinių pramonių šioje šalyje; todėl dabar

Mes pabrėždami nutariame, jog šis suvažiavimas išreiškia širdingą padėką ir pagarbą Johnui L. Lewisui už didžius jo pasitarnavimus organizuot neorganizuotus šio krašto darbininkus; taip pat

Šis suvažiavimas su pabrėžimu pareiškia, kad be stiprios ir narsios Johno L. Lewiso vadovybės tai niekada nebūtų buvę laimėti šie didingi pasiekimai, kurie dabar jau sudaro dalį Jungtinių Valstijų darbininkų istorijos."

London, lapkričio 25. — Anglų iždo ministerija paskelbė, kad dabar Anglijai karas kaštuoja po 36 milionus ir 400 tūkstančių dolerių kasdien.

ORAS. — Šį antradienį vidutiniai šalta.

CIO REZOLIUCIJA DĖLEI ALGŲ IR DARBO SĄLYGŲ GERINIMO

Atlantic City, N. J.—CIO unijų suvažiavimas lapkr. 22 d. priėmė šitokią rezoliuciją dėlei algų ir darbo sąlygų gerinimo:

"Milionai darbininkų išreiškė pasitikėjimą Industrinių Organizacijų (unijų) Kongresui (CIO), nes šios organizacijos politika yra tarnaut savo narių reikalams — nuolat stengtis išgaut jiem geresnę algą, sutrumpint darbo valandas ir pagerint darbo sąlygas.

Dabar finansiniai pranešimai iš pramonės įstaigų visoje šalyje rodo, kaip smarkiai pakilo tų įstaigų (kolektyvės) pelnai per pramonės darbų padidėjimą, per mašinerijos pagerinimą ir per užkartą darbininkam skubinimą.

Bet alginiai darbininkai, farmeriai ir kitos grupės gaunančios žemas įplaukas vis dar negali už jas nusipirkti gana dalykų reikalingų žmoniškam pragyvenimui, kadangi du trečdaliai amerikiečių gauna mažiau kaip $1,200 per metus.

Todėl Industrinių Organizacijų Kongresas ir jam priklausančios unijos turi ir toliau stengtis, per savo ekonominę jėgą ir bendras derybas išgaut atimti darbininkam pamatinius pusės."

geresnes algas ir darbo sąlygas savo nariams ir patrumpint darbo dieną ir darbo savaitę. Tai yra tik teisingas dalykas, kad darbininkai gautų dalį iš augančių pelnų, kurie plaukia pramonei per pakilusį jos biznį ir mašinerijos pagerinimus.

Darbininkai turi visada budėti ir stovėti sargyboje prieš kiekvieną žingsnį, kuriuom bet kas, prisidengdamas stiprinimu šalies apsigynimo, mėgintų sulaikyti darbininkus nuo gavimo žmoniškos dalies iš tų padidėjusių pelnų ar bandytų neteisę organizuotis į jų pasirenkamas unijas ar streikuoti. Šių teisių apgynimas reikalingas kaip užtikrinimas darbininkams, kad jie nebus nustumti į ekonominę vergiją.

CIO iš naujo patvirtina pamatinę savo ekonominę politiką — didint Amerikos žmonėms galimybę daugiau ir geresnių reikmenų nusipirkti, tokiu būdu padaryt jų būklę geresnę ir gyvenimą platesnį, ir įvykdyt visalaikinę lygsvarą mūsų šalies ekonomijoj tarp reikmenų gaminimo ir jų pirkimo ir vartojimo iš ameri-

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasiunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$5.50
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Lenkų Tauta Sparčiai Naikinama

Šį straipsnį skiriu pasiskaityti Grigaičiui ir jo draugui Šimučiui; Michelsonui—kunigui Urbanavičiui; Karpiui—Jurgelioniui ir visiems patrijotams Lietuvos "nepriklausomybės" atkovotojams po Hitlerio blickrygo sparnu.

Faktai čionai paimti iš lenkės žurnalistės Virgilia Sapieha straipsnio, tilpusio angliškame amerikonų laikrašty The New Yorker, liepos 27 d., 1940.

Jūs, kurie sakote, kad po Hitlerio valdžia Lietuvai būtų geriau,—kurie sakote: "Mes verčiau gerbsime Adolfą Hitlerį" (žiūr. "Vienybėj" No. 176, 1940 m.), atmerkite plačiai savo akis, skaitykite, matykite, kaip sparčiai Hitlerio valdžia naikina lenkų tautą, devynis sykius didesnę, negu lietuvių tauta, ir patrijotingai išskaičiuokite, kaip greičiau lietuviai būtų išnaikinti, jeigu jūsų "wishful thinking" išsipildytų su pagalba Vokietijos nacionalsocialistų.

Virginia Sapieha rašo:

Pergalėta pereitų metų rugsėjo mėnesyj Lenkija nutilo. Bet dabar, per Vengriją, Rumuniją ir Lietuvą atspruko į New Yorką keli Lenkijos pabėgėliai, kurie ir atnešė dalis žinių apie gyvenimą nuslopintoje šalyje.

Toliau ji pamini žinomą faktą, kad į Vokietijos imperiją inkorporuota Lenkijos dalis yra "beveik šimtu procentų lenkiška." Bet Hitleris ją vadina istoriškai savo šalimi.

(Na, mano ponai, ar Lietuva yra vadinama istoriškai Stalino šalis?)

Hitleris iš Lenkijos urmu gena lenkus, kad būtų kur apsigyventi jo paties žmonėms.

Visi fabrikai, dirbtuvės, valgyklos, privatiniai ūkiai, dvarai yra dabar vokiečių nuosavybe.

Žiemos pradžioje jie sušaudė ilgą eilę atsižymėjusių lenkų biznierių ir profesionalų.

(Apie šitą galima abejoti: nes juk lenkams sukilimo pradėt nebuvo progos, o nesukilusių, ramiųjų "ilgą eilę" šaudyti nėra nė reikalo, nė naudos vokiečiams; jie gali tuos ponus pristatyt prie vergiško darbo. Bet kad įvairiose vietose pavieniai lenkai "pasistatė" priešais vokiečius ir kad tapo peršauti, tai galima neabejoti).

Galima tikėt, kad yra tikras šis faktas:

Vėliaus užkariautojai spėka išvarė visus kaimiečius iš kaimų, kur atsikraustė vokiečiai iš Pabalčio valstybių.

Naciai taipgi pačioj Vokietijoj privertė išsikraustyti ir keliauti į užkariautus miestus. Valdžia patvarkė, kad atkeliavę vokiečiai turį užmokėt (per valdišką biurą) lenkams savininkams, užimdami jų buvusius namus. Šitie pinigai padidino valdžios iždą. Pavyzdžiui, lenko profesoriaus pati, kuriai Gestapo davė pusę valandos laiko išsikraustyti iš savo namų, sugrįžo kitą rytą pasiimti savo vaikų drapanas. Nedrąsiai ji paaiškino vokietei, kuri atidarė duris, kad ji čia esanti palikus drapanas ir norinti jas pasiimti. Vokietė jai pasakė:

"Viskas čia priklauso man. Mes už tai užmokėjome Berlyne."

"Aš negavau jokių pinigų" atsakė profesoriaus žmona. Vokietė ėmė verkti: "Mes nežinojom," ji sakė. "Eikit ir pasiimkit, ko jums reikia."

Yra uždrausta lenkiškai kalbėti toje Reicho dalyke, kur buvo Lenkija, kur da tebegyvena palikta lenkų dalis.

"Jau nėra jokios lenkiškos mokyklos lenkų vaikams."

(Įsitėmykite tat, jūs, lietuviški patrijotai, Hitlerio gerbėjai!)

Lenkai mano, kad Hitleris nori juos nuvaryt į pusiau nepriklausomą Lenkijos dalį, dabar vadinamą General-Gubernija.

Tai tas plotas, kuris bus kaip ir buferinė valstybė tarpe Vokiškos Lenkijos ir Tarybų Sąjungos.

Generalinėje Gubernijoje lenkų liaudis palikta, sulyginant, ramioje padėtyje. Tie dvarininkai, kurie nepabėgo, gali toliau valdyti savo dvarus, tolei, kol atiduoda dalį savo produktų, kiek valdžia reikalauja. Jeigu valdžia nepatenkinta dvarininko ūkininkavimu, tai jį pavaro, o jo vieton įstato vokietį šeimininką, kuris moka lenkui savininkui mažytę algą.

General-Gubernijai vokiečių valdžia pristatė pakankamai burokų ir javų sėklų, prisibijodama bado. Miestuose klėtys prikrautos maisto medžiagomis. Bet lenkams neleidžia pirkti tol, kol kiekvienas vokietys nėr aptarnautas. Lenkai maitinasi daugiausiai daržovėmis ir miltais. Neseniai kas ten parsinešė dešrų iš Krokavos. Pavalgius, visa šeimyna apsirgo dėl to, kad jau nuo Kalėdų buvo nevalgius mėsos. Beveik nėra galimybės pirkti cukraus. Vaistų visai mažai. Švarą išlaikyt labai sunku, kadangi muilo brusas lėšuoja du doleriu. Lopymas yra prabanga, nes siūlų špuliukė lėšuoja vieną dolerį. Pora batelių (čeverykų) $60. Žmonės pradeda avėt medinėmis klumpėmis.

Kas da turi banke pinigų, gali išsiimti $10 per savaitę; bet bankas būna atdaras tik valandą ar dvi, ir ilga eilė laukiančiųjų turi susirinkti kitą dieną.

Tarp lenkų biznis gali eiti per skelbimus vokiškų laikraščių paskutiniuose puslapiuose. Tokį ir tokį daiktą arba baldus atiduoda už tokį ir tokį saiką bulvių. Tai toki skelbimai, toks biznis.

Vokiečiai išnešė iš Lenkijos paveiklus, topestrijas, bažnyčių ornamentus, senus rankraščius ir naujus laboratorijų įrengimus.

(Tat gali būt tiesa, tik jau ne iš bažnyčių, kur nieko dideliai vertingo nėra. J. B.)

Vyrai lenkai buvo grobiami iš namų ir varomi į Vokietiją prie lauko darbų—į baudžiavą (forced labor). Kurie lieka neišvaryti, tie turi dirbti vokiečiui, tikką įsikūrusiam Lenkijoj, arba prie miško darbų. Miškus vokiečiai čionai naikina.

Gestapo turi sudarius visoj buvusios Lenkijos teritorijoj policiją iš senosios lenkų policijos — tos josios dalies, kuri sutiko tarnauti naujai valdžiai. Lenkas, įžeidęs tokį policininką, esti Gestapo baudžiamas taip smarkiai, kaip kad būtų prasikaltęs prieš pačią Gestapo įstaigą.

Gestapo viršininkai įeina į namus ir, pavyzdžiui, pareikalauja: "Parodyk savo lininius audimus;" arba "Aš imu šitą kilimą ir tą paveikslą," arba "kaip daug sidabro tu turi?"

Lenkai—antros klesos piliečiai. Jie turi nusiimti kepures prieš vokietį valdininką. Įeiti į valdišką įstaigą tegali tik per užpakalines duris.

Žydai taip pat antros klesos piliečiais vadinami. Liubline, plotas—300 ar 400 kvadratinių mylių (angl.) aptvertas spyglinėmis vielomis; ten yra prasti barakai žydų, kurie buvo išvyti iš jų kvartalų. Kurie per žiemą išliko gyvi, dabar gyvena vielomis aptvertame miesto žydų kvartale (ghetto), kur net vokiečiui kareiviui nevalia įeiti. Laiškai čia neįleidžiami. Žydas turi nešiot savo ženklą ant rankovės.

Lenkas turi priverstinai dirbti valstybei per šešis mėnesius; žydas—per dvejus metus.

Lenkas negali apsivesti be vokiečių santuokos biuro sutikimo. (Taip ir turi būti: tai civilė metrikacija. J. B.)

Krikštas ir paskutinis patepimas uždrausta.

Del mirties ir emigracijos dabar lenkų yra **keturiais milijonais mažiau,** negu buvo tada, kai vokiečiai Lenkiją užėmė.

Hitleris teigia, kad, likus 18-kai milijonų lenkų, da 15 milijonų perdaug. Taipgi jis mano, kad galima palikti tik tris milijonus lenkų išviso.

Lenkai gali išvažiuot kitur. Gestapas tatai apsunkina, daug kvočia, tyrinėja, bet paprastai leidimą duoda. Bet sykį išvažiavęs iš Vokiškosios Lenkijos, niekad negali sugrįžti.

Jie gali veztis turto, kiek į lagaminą telpa, bet ne brangumynus. Net vedybų žiedai ir auksiniai akinių rėmai konfiskuojami.

Dvi armijos divizijos, kurias vokiečiai laiko Lenkijoje, yra pastatytos pagal Sovietų Sąjungos sieną. Čia lenkai geriau jaučiasi, nes armijos taisyklės tai ne Gestapo. Vokiečių armija neslepia savo nusistatymo prieš Gestapą. Vienas karininkas sakė tuliems lenkams: "Gestapo valdyba negali viską daryti be mūsų. O kada mes jos atsikratysim, dalykai bus visai kitoki." (Vargiai čia yra kiek nors tiesos. J. B.)

Po to, kai Francija puolė, vokiečiai pradėjo labiau skubinti išnaikinti Lenkiją, turbūt manydami, kad jau daugiau nėra ko bijoti Lenkijos talkininkų. Tuo tarpu lenkų liaudis, jieškodama maisto išmatų patalpose, vis tebetiki, kad, per galutinę tiesos pergalę, jie vėl bus laisvi

-:- -:- -:-

Tai tiek lenkė Vigilia Sapieha surankiojo žinių apie vokišką kapitalizmo-imperializmo kultūrą, neikinančią lenkų kraštą ir tautą, jos kultūrą, knygas, laikraščius. Taip, lenkų spauda Lenkijoj-Vokietijoj uždrausta, nors Sapiehos straipsnyj nėra taip aiškiai tas pasakyta. Užtenka jau to, ką ji pasakė, kad Lenkijoje uždrausta lenkiškai kalbėti!

J. Baltrušaitis.

Jungtinių Valstijų karo lėktuvas ir priešlėktuvinė kanuolė pratimuose ties March Field

Dideli Karo Nuostoliai ant Jūrų

"New York Timese", karo specialistas ir didelis Anglijos šalininkas ponas Hanson W. Baldwin rašo apie abiejų pusių didelius karo laivų ir prekybos laivų nuostolius. Jis pripažįsta, kad Anglijai grumoja pavojus ant jūrų. Štai jo daviniai.

Anglija jau neteko 3,800,000 tonų prekybos laivų, tai yra, tiek žuvo kovoj su Vokietija ir per **170** karo laivų, kurių bendra įtalpa yra apie 400,000 tonų.

Pagal jo apskaitliavimą Anglija neteko: 1 šarvuočio, 2 orlaivių vežikų; 13 kruzerių; 33 naikintojų; 17 submarinų ir 102 kitokių mažesnių laivų. Tai tik nuskandinti karo laivai. Yra daug sugadintų, kurie taisomi. Baldwin mano, kad Anglija vien naikintojų turi sugadintų iki 100 laivų.

Vokietija neteko: 1 šarvuočio; 3 kruzerių; 11 ar 15 naikintojų; 25 ar 50 submarinų ir nuo 16 iki 30 kitokių mažesnių karo laivų. Italija neteko: 1 kruzerio; 6 ar 10 naikintojų; 13 ar 30 submarinų ir kiek mažesnių laivų.

Kiek yra žinoma, Anglija dar turi: 14 šarvuočių; 6 orlaivių vežikus; 61 kruzerį, 210 naikintojų ir 52 submarinus. Bet gi prieš ją bendrai Vokietija ir Italija turi 12 šarvuočių; 1 orlaivių vežiką, 27 kruzerius 140 ar 170 naikintojų ir 190 ar 240 submarinų.

Kaip matome, tai šarvuočių srityj Anglija jau mažą pirmenybę teturi, o submarinų srityj prieš 52 submarinus jos priešai turi 190 ar net 240 submarinų. Žinoma, nežinia, kiek yra vienoj ir kitoj pusėj sugadintų karo laivų—taisomų. Tik vienas dalykas yra žinoma, kad dabar ore Vokietija ir Italija galingesnės ir jų karo orlaiviai daug daro Anglijos karo laivams žalos. Abi pusės sparčiai budavoja karo laivus, bet jie daug greičiau naikinami, kaip statomi. Vienatinė Anglijos viltis, tai Amerika, iš kurios ji gauna ginklus, amuniciją, karo orlaivius, karo laivus ir galų gale mano Jungtines Valstijas gauti į savo pusę.

Prekybos Laivai ir Blokada

Kada Anglija įstojo į karą, tai ji turėjo 21,000,000 tonų prekybos laivų. Vienok nepaisant, kaip tai didelis laivynas, jo neišteko Anglijai, nes dar taikos metu į Angliją tavorus atveždavo ir išveždavo ant 45 nuoš. kitų šalių prekybos laivai.

Karo eisenoj Anglija neteko, kaip ji pati sako, 2,250,000 tonų prekybos laivų. Vokietija Anglijos nuostolius daugiau, kaip du kartus didesnius paduoda. Katra pusė teisinga, tai sunku spręsti. Prie to, Anglijos talkininkai arba Vokietijos užpulti kraštai, neteko 3,800,000 tonų prekybos laivų. Bet nuo to Anglija daug nenustojo, nes ji nemažai pačiupo Belgijos, Holandijos, Danijos, Norvegijos ir Francijos prekybos laivų. Vokietija ir gi nustojo nemažai prekybos laivų, bet daug mažiau, kaip Anglija.

Mr. Baldwin sako, kad Anglijos prekybos laivams sudaro didelį pavojų Vokietijos ir Italijos submarinai, karo orlaiviai, minos ir maži karo laiveliai. Kad yra taip, tai tiesa, nes vėlesniu laiku Vokiečių submarinai, karo laivai ir orlaiviai dažnai užpuola Anglijos konvojus, tai yra, prekybos laivus, lydimus didelio kiekio karo laivų ir skandina.

Prie to, Vokietijos karo laivai — "raideriai" pasirodė veikia Atlanto, Ramiajame ir Indijos didjūriuose, o tas priverčia Angliją siųsti į jūras savo didelius ir greitus kruzerius, kas apsunkina bendrą jo galią ant jūrų. Jau dabar galima matyti, kad Anglija nėra tokia valdininkė jūrų, kaip seniau, nes vis dažniau Vokietijos atskiri karo laivai ("raideriai") veikia jūrose, o ir vokiečių prekybos laivai prasmunka net iš Pietų Amerikos į Vokietiją. Taigi, Anglijos blokada prieš Vokietiją nėra pilnai efektyvė, taip lygiai, kaip ir Vokietijos blokada prieš Angliją nėra tvirta, kad užkirsti Anglijai reikmenų parsivežimą.

Vokietija nesibijo ekonominės blokados, nes ji pavergė Norvegiją, Lenkiją, Daniją, Holandiją, Belgiją, Luksenburgą ir didelę dalį Francijos. Ji įsigalėjo Rumunijoj, Vengrijoj ir parsiveža sau reikmenų iš Artimų Rytų ir Sovietų Sąjungos. Švedijos visi reikmenys jai tenka. Kalbėti apie Vokietijos badu numarinimą, tai būtų paikos kalbos. Anglijai gi dabar yra daug sunkiau, kaip buvo 1914-1918 metų karo laiku.

Tada pati viena Anglija turėjo: 50 šarvuočių; 9 šarvuotus kruzerius; 109 kruzerius; 433 naikintojus ir 133 submarinus. Prie to, su Anglija išvien kariavo Jungtinių Valstijų, Francijos, Italijos, Japonijos, Rusijos karo laivynai. Tada apie 3,000 karo laivų buvo Anglijos pusėj prieš Vokietiją. O dabar, kaip matome dalykai yra kitaip. Anglija labai jaučia stoka naikintojų, kurie yra greiti ir vikrus karo laivai, tinkamiausi apsaugai prekybos laivų, kovai prieš priešo submarinus ir prekybos laivus. Todėl Anglija eilę savo salų išmainė su Jungt. Valstijomis ant 50 tos rūšies karo laivų. Bet argi išteks?

Kas Valdo Jūras?

Nors Anglija skelbiasi, kad ji "valdo" jūras", bet praktikoj to nėra. Norvegijoj, kur vokiečiai armiją pristatė jūromis ir orlaiviais ji buvo sumušta. Norvegijos, Danijos, Belgijos ir Francijos pakraščiais daugiau viešpatauja vokiečiai, negu anglai. Viduržemio Jūroj anglai kietai laikosi tik Gibraltaro ir Suezo Kanalo srityj, o taip jūroj, tai lygiomis yra, kaip Anglija, taip Italija. Raudonose Jūrose Italija turi pirmenybę, kaip ir Ethiopijos pakraščiuose, ten anglai pralaimėjo Somalilandą. Tolimuose Rytuose Anglija turi visai mažai karo laivų ir negalėtų prieštarauti Japonijai. Kas liečia didjūrius, tai Anglija turi pirmenybę, prieš savo priešus, bet vis vien negali didjūrius apvalyti nuo Vokietijos raiderių, submarinų, o priešo orlaiviai dar daugiau sudaro pavojaus Anglijos prekybai. Abelnai, dabar Anglija ant jūrų yra blogesnėj padėtyj, kaip karo pradžioj. Karo pradžioj jos pusėj buvo Francijos karo laivynas, kurio dabar didelė dalis yra vokiečių rankose. Vokietija gavo savo pusėn Italijos stambų karo laivyną.

D. M. Š.

Laisvoji Sakykla

Adv. Kl. Jurgelionis—Vedėjas S.L.A. Organo, "Tėvynė"

Didžiai Gerbiamas!—

Šiuomi drįstu pranešti Tamstai, kad sulaukęs 70 metų, nusprendžiau apleisti S.L.A., prie kurio prigulėjau nuo 1895 m.

Kadangi S.L.A. nutolo nuo kūrybinės kultūros darbo, o tapo grynai tik apdraudos įstaiga, todėl nėra prasmės gaišinti daugiau brangaus laiko. Tvėrėm S.L.A. ne tikslu pasipelnijimo — padaryti S.L.A. melžiamąja karvute, o tvėrėm S.L.A. tikslu per įsisteigusias kuopas teikti plačiosioms masėms žmonių naudingas kilnias žinias iš kurybinės kultūros, kad tuom pasiekti aukštesnį laiptą kūrybinės kultūros mūsų socialiame gyvenime.

Pionieriai ir tvėrėjai S.L.A. tapo nesuprasti ir tamsa, kerštas, pavydas įsigalėjo S.L.A. —netik kuopose, bet ir pačioje viršūnėj ir organas "Tėvynė" tapo brolių razbaininkų vyriausis vadas. Štai brolį adv. K. Gugį vanojai dar taip neseniai ir dar žaizdos neužgijo, kaip stvėrei n e b r o l i š k a i, net liguistai be gailesčio kankinti tyros sielos asmenį p. **J. K. Mažukną,**—vice-prez. S.L.A.—narį Pild. Tarybos. Tai jau persūdytas nesuvaldomas kerštas.

Et quacumque viam debe-rit-fortuna sequamur!

Dr. A. L. Graičūnas.

Lapkritis 7 d., 1940 m.

Albanai Kerštingai Pasielgė su Italų Kariais

Belgrad, Jugoslavija. — Du šimtai albanų sukilėlių apsupo italų karius važiuojančius motoriniais dviračiais; atėmė dviračius; nuplėšė italų kepures ir sudegino; nuskuto italam galvas, numovė batus, ir grumodami liepė tiem italam išsinešdint iš Albanijos į Jugoslaviją.

Taip sakė šeši italų kareiviai ir vienas oficierius, kai jie be kepurių, su nuskustomis galvomis ir basi perėjo per sieną iš Albanijos į Jugoslaviją.

New York. — Gauta radio pranešimas iš Anglijos, kad vokiečių submarinai pavojingai sužeidė du prekinius anglų laivus ir vieną švedų. Jie gal nuskęsią.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Prašau atsakyti, ką reiškė laike balsavimų matikas ir lopeta, kur buvo pažymėta: "Communist", ar tai Ketvirto I n t e r n a c i o n a l o grupės buvo kandidatai ar ką?

Ig. Karlonas.

Atsakymas

Matikas ir lopeta buvo ženklas Jung. Valstijų Komunistų Partijos, kuri seniau naudojo kūjį ir pjautuvą sukryžiavotai. Trockistai neturėjo kandidatų, tie generolai be armijos negali jų išstatyti.

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų.

---As I Was Saying...

J. Stenot.

An open letter was written to Ernest Hemingway by the American veterans of the War in Spain. Having been through the war and having known what it is that people fight for, what they have to say is of particular interest.

After raising objection to many omissions and commissions in Hemingway's "For Whom the Bell Tolls" they say.

"The Spanish dead, slaughtered in a real war for democracy, rise to condemn as a false 'war for democracy' the present bloody and reactionary imperialist butchery, a war in the midst of which the Soviet Union stands, now as then, as the best friend of the Spanish people and a great bulwark of peace, democracy and freedom. No book which does not at least suggest or point in the direction of these great lessons can be considered just to the Spanish people or loyal to their continuing and courageous struggle for liberty and independence."

There is no doubt in anyone's mind that the culture of Lithuania will now undergo a considerable change since Lithuania became a Soviet republic.

It will be some time before the change in attitude and accomplishment will reach these shores in the way of new songs, new plays, paintings, books and stories. But it is interesting to speculate in which direction these changes will go.

Last year we spoke with a Lithuanian journalist who toured the Lith communities in America. When asked what struck him most, he replied that he was amazed to see Lith-American young men and women dancing the old polkas and favorities. In Lithuania (at that time under Smetona) he said, there was a distinct difference between "folk art" and "fine art", a great difference between "popular" and "classical", between "highbrow" and lowbrow".

Most of the true culture of Lithuania was considered tawdry and lowbrow by the pseudo-intellectuals who mimicked the Left Bank and Greenwich Village.

Nor are we in America free of that fault. Here too we find a sharp line drawn between "popular" and "classic". Culture and a college education, unfortunately, are not guides to a deeper and finer understanding of and participation in life, but merely means of using leisure and a training for the enjoyment of leisure.

Such an attitude was rotten in Lithuania, and it also has a distinctly unpleasant odor here.

Art and culture—as well as parties, athletics and other ways of enjoying life, are part of the pattern of living. They should not be segregated and seperated into "highbrow" and "lowbrow", into "Ivory Tower" and "brawn but no brain."

How that barrier will be gradually broken down in Lithuania is of particular interest to Lith-Americans here.

Followed Orders

Blacksmoth (giving instructions to his new assistant). "When I nod my head, hit it hard."

He did.

In her school essay on "Parents" a little girl wrote: "We get our parents when they are so old that it is impossible to change their habits."

Missus: "Well, you can't say I ran after you."

Mister: "No, and neither does a mouse trap run after mice; but it catches 'em just the same."

LAISVĖ YOUTH SECTION

Lack of Adequate Housing Causes Diseases in Camps

During the World War, 58,000 American doughboys in the prime of life were killed by disease and all but a small percentage of these were stricken because the housing was bad. They died not because the living quarters weren't ideal; they were killed by housing that did not even measure up to the bare standards set by the army itself.

But let us hear from official sources admissions which prove these facts, admissions which were never intended for the eyes of the general public. It is known that 92 per cent of all the deaths from disease were due to infections spread by way of the respiratory tract, that is, the nose, throat and lungs.

Says Colonel P. M. Ashburn about these respiratory diseases in his manual, "The Elements of Military Hygiene," which has been used in the army for training: "...some of the most tragic experiences of our armies in the late great war arose from the almost or the quite unavoidable overcrowding of men in barracks, cantonments, camps, and billets... The frightful prevalence of respiratory diseases and the toll of death exacted by them were related to this overcrowding in a very definite manner. From the early months of the war... our men were crowded in ways and to degrees which would have been wicked if avoidable. The disastrous result was foreseen and warned against..."

In order to understand the full meaning of the 58,000 deaths from disease during the world war, some comparisons are in order. In four years of trench fighting in many parts of the world, the huge British army had only about 50,000 deaths from infections. **Fewer Americans died from gunfire than from epidemics which killed the boys before they come near the trenches!**

COL. ASHBURN'S STATEMENT

Colonel Ashburn states, "Our own unfortunate experience in camps of concentration in 1898, and again in 1917 to 1919, show that the assemblage of large bodies of raw troops into great camps is in itself a dangerous matter and that, if wise care founded on knowledge be not used to prevent it, diseases in epidemic form may create greater havoc than the enemy in arms."

According to Ashburn, as well as Colonel V. Harvard in his "Manual of Military Hygiene," in order to prevent respiratory disease the barracks should be warm to fair comfort and dry. The walls should be dry. But, says Ashburn, "Army tents are apt to be damp in rainy or wet weather," and, "All tents are apt to be cold in winter."

TENT HOUSING DANGEROUS

These authorities also point out that safe quarters must be well ventilated and be large enough to allow sixty square feet of floor space for each man. However, Ashburn states, "All (tents) are liable to be crowded, and the air to contain many micro-organisms when they are kept closed." And Harvard writes, "But in winter... the ventilation (of the tents) is often imperfect... In rainy weather, the air may become quite foul and diseases of the respiratory tract are likely to spread." If the advised space is allowed for each man, about 10,000 tents would have to be put up to accommodate the expected 25,000 men at Camp Upton. From all this, it can be seen that the tents are going to be mighty dangerous habitations.

Party, Dance for Basketball Team

A party and dance will be held by the Maspeth Adult LDS and ALDLD, the proceeds of which will go toward uniforming the basketball team of the Maspeth LDS Cavalcades. The affair will be held at the Maspeth Lithuanian Citizen's Club, 60-39 Perry Ave., on Saturday November 30.

Aside from dancing, entertainment and games will be offered, and those who become hungry from the strenuous exercises of the evening have little to fear, for there will be plenty of refreshments to appease the appetite and thirst.

Remember the date, November 30, about 8 P. M. **Committee.**

Robeson's Discovery Aids Artists

CHICAGO. — The "Paul Robeson Technique," a newly developed sound control, which creates on the concert or theater stage the acoustic characteristics of a small, highly reverberant room and surrounds a singer or instrumentalist with an "acoustic envelope," thus enabling artists to hear themselves, was described here by Harold Burris-Meyer, white, of the Stevens Institute of Technology, Hoboken, N. J. The "acoustic envelope" is called the 'Paul Robeson Technique" after the internationaly famous actor and singer who discovered it.

Dr. Burris-Myer, who outlined the new technique before the convention of the Acoustical Society of America, hailed it as eliminating many of the artist's woes such as tension, inability to relax, a feeling of being ill at ease, low vocal efficiency and voice-forcing to get more volume. The technique had no effect on the sound as the audience heard it, Dr. Burris-Meyer said.

"The enthusiasm of the artists who have tried it beats anything of the sort I have encountered," Dr. Burris-Meyer told the society. "We inveigle them into trying the technique and they won't go home. We have heard expressions like, 'I could sing all night,' and 'why, it shrinks the room way down.' These are standard first reactions. The enthusiasm of the artists seems to be justified."

Development of the "acoustic envelope" followed experiments by Dr. Burris-Meyer, Mr. Robeson and the Stevens Institute sound research project, first in a Maplewood (N. J.) theatre and subsequently in the Metropolitan Opera House and elsewhere. The technique has yet to be tried for recording and the radio, but Dr. Burris-Meyer thought "the desirability of its use seems probable."

The experiments grew from the discovery two years ago by Mr. Robeson that if he stood in front of the microphone of a public address system which was being used in a concert he enjoyed some of the desirable acoustic conditions usually associated with the small studio.

BACEVIČIUS' PIANO RECITAL AT CARNEGIE HALL THURSDAY

NEW YORK, N. Y. — The American debut of Prof. Vytautas Bacevičius, famous Lithuanian pianist and composer, will be held this Thursday, November 28, at Carnegie Hall in New York.

The composer will appear in a program that will include the works of Chopin, Rachmaninov, Cerepino, De Falla and Skriabino. He will also play some works by another Lithuanian composer, čiurlionis, and a number of his own works.

The piano recital will begain at 8:30 p. m. Tickets can be purchased at the door or in the offices of the Lith Daily "Laisve."

Carnegie Hall is located at West 57th St. and 7th Ave. in N. Y.

"And where is the itty-bitty war that sugar-poppa promised mama?"

Metro Bowling League to Begin In December

The Metropolitan Bowling League will finally get started, Sunday December 1. This year only four teams have joined the league thus far, Bayonne, Newark, Brooklyn and Maspeth. Next Sunday, Bayonne will travel to Newark to meet the defending champions, the LoDe-Stars. In Brooklyn at Myrtle and Broadway, the Builders will bowl the invading keglers from Maspeth.

Each team will bowl every other team three times, making a total of twenty-seven games each team is scheduled to play. In order to eliminate the possibility of forfeitures every third Sunday is an open date, thus if any games are not played on the scheduled date they will be played on the open Sunday.

Following is the schedule of the first round:

December 1, Maspeth at Brooklyn, Bayonne at Newark.

December 8, Newark at Maspeth, Brooklyn at Bayonne.

December 22, Maspeth at Bayonne, Brooklyn at Newark.

B'more Chorus Supper Swell

The best annual Lithuanian supper in Baltimore City was held by the Lyros Chorus on November 17, at Lithuanian Hall, 853 Hollins St. I mean it was really good and I wouldn't miss one for anything! It was a beautiful affair and we, that is, the chorus members, wish to thank everyone who so much as lifted a finger towards the success of this banquet!

We also wish to thank everyone who donated to this cause whether it be tangible material or financial aid — it's a sign of mutual friendship and good times.

I just finished my Thanksgiving Turkey dinner and as I sit here writing, my mind wanders to the thought of all the suffering and hardship in Europe and all the people homeless and hungry, who have nothing in the world to be thankful for. How long can these things exist? It's senseless — I don't see why everyone can't be happy and contented with what they have — just peace and the pursuit of happiness, for life can be beautiful with the proper environment.

Here in America we really have something to be thankful for even though we sometimes grumble about taxes and crooked politicians. But here I go — rambling off our worries in this season of good cheer when everyone is to be jolly and happy.

I once knew a girl in Pittsburgh, a pen pal, who used to write me all her troubles. What a gal! . . Yes, Mildred, I think a pretty blue chapeau would go good with your blue dress, the one with the gold clasps and the shoulder fluffies. Now Al, Ginny, and Charlie — don't forget your promise to me.

Ida, Ruth and I had a nice little talk the other evening after the meeting — just a quiet little "spinning circle" sort of chat. Nice girl, Ida, and that goes for Ruth too. Ruth, I think you should try to gain a little weight instead of trying to take it off.

Now don't forget the Mystery Dance held by the Baltmiore Lithuanian Leaders at Lithuanian Hall, 853 Hollins St., on December 14, at 8 p.m.

A little poem by Eugene Field for the benefit of some: "Any color, so long as it's red, is the color that suits me best; Though I will allow there is much to be said, for yellow and green and the rest!"

See you Tuesday!

Respectfully,

—Trebla.

Expensive

Henry Ford has agreed to build 4,000 army plane motors for the United States army for $112,000,000. Motors certainly do cost money. They are not sold in five-and-dime stores.

Does Defense Create Jobs? 9 Million Still Unemployed

WASHINGTON, D. C. — Government officials are busily engaged in spreading the notion that the current orgy of armaments spending is solving the unemployment problem.

Statements by Secretary of Labor Frances Perkins, Federal Security Administrator Paul V. McNutt and other administration spokesmen continue to exude optimism about employment gains in industry as a result of the "defense" program.

But the real facts beneath the layer of official optimism indicate that the employment problem remains acutely grave. Some of these facts as divulged by official sources include the following:

1. That there are still 1,000,000 unemployed on W.P.A. waiting lists who have been certified for jobs but have not been put on the rolls for lack of funds.

2. That there are still 7,000,000 to 9,000,000 unemployed according to official estimates. CIO estimates place the figure at more than 9,000,000.

3. That 4,900,000 unemployed men and women are still registered with State employment offices as job seekers.

Acting WPA Commisioner Howard Hunter revealed some interesting figures in a recent statement pointing boastfully to the integration of WPA into the "national defense" program.

After stating that "the emphasis of the WPA program this year is being placed on defense activities," Hunter added:

"Unemployment continues to be a serious domestic problem in spite of the great increase in industrial activity during the last twelve months.

"With seven to nine million workers in the country still unemployed, the waiting list of those eligible for assignment to WPA remains in the neighborhood of a million."

Hunter's unemployment estimate is below that of the CIO. The CIO unemployment estimate for August was 9,792,000. While CIO economists have not yet completed a later estimate, they still place the figure at the 9,000,000 mark or more.

Whatever the exact figure, there is no doubt that the army of jobless remains huge despite the armaments boom and the tremendous increase in corporate profits.

Speed-up and technological improvements have made increases in production possible without corresponding increases in the number of workers employed.

Particularly significant is Hunter's admission that there are about 1,000,000 unemployed workers who have been certified for WPA but have not yet been put on the rolls.

This makes it plain that the President's request of $975,000,000 for WPA for the entire fiscal year was woefully inadequate.

The President originally asked for $975,000,000 for the entire fiscal year. When the entire labor and progressive movements assailed this proposal, the President asked Congress to permit WPA to spend this amount over eight months "if necessary" 'and this proviso was inserted in the appropriation bill.

But it is now obvious that even as an eight month appropriation the President's estimate was completely out of proportion to the needs of the unemployed.

Only the estimate of the CIO and the Workers Alliance that an appropriation sufficient to take care of 3,000,000 unemployed was needed came near to the truth.

With employment on WPA rolls about 1,800,000 and with another 1,000,000 certified for jobs, the actual number of those now entitled to WPA jobs according to the unsatisfactory standards set by Congress comes to at least 2,800,000. And this does not, of course, include the hundreds of thousands forced off the rolls by the 18 month clause and other restrictions.

Federal Security Administrator Paul McNutt boasted a few days ago that the number of men and women seeking jobs through the State employment offices "dropped to approximately 4,900,000."

The existence of an army of this size seeking work through the State employment offices is, however, proof of how serious the unemployment problem still remains.

And it is certainly a refutation of the Chamber of Commerce propaganda that there are not enough workers available for "defense" jobs.

The number of those seeking jobs through the State employment offices a year ago was 5,700,000 — and this shows that the arms boom during an entire year depleted the rolls of employment offices by only 800,000.

All of these facts indicate that despite the boasts of administration spokesmen the unemployment problem is a long way from being solved. Even at the peak of the present arms orgy there are still millions of unemployed.

And what will happen in terms of increased unemployment after the arms boom collapses and the economy gets back to "normal" will no doubt be incomparably worse. This has been one of the chief arguments of CIO and other economists in asailing the complete concentration of the administration on arms spending.

Artists: "I'll give you five dollars if you"l let me paint you.

Old Mountaineer (shifting his tobacco from one cheek to the other and back again): "I dunno."

Artist: "It's easy money."

Old Mountaineer: "There ain't no question about that. I was just wondering how I'd get the paint off afterwards."

Oldest Woman In America

ALAMEDA, Cal. — Believed to be the oldest woman in the United States, if not in the world, Mrs. Sylvia Hoover celebrated here recently her 114th birthday. She was born into the chattel slavery during the Presidency of John Quincy Adams.

Attending her birthday party were two of her children, Walter Hoover, 80, and her 72-year-old daughter, Rose Ella Hoover.

"I had 12 children," she said, "and eight of them are still alive.

Couple Sold Apart

"I buried my husband 27 years ago. I married him in 1856. I was 20 years younger than he was. We were separated for seven years when we were sold apart as slaves.

"Then after the emancipation by Abraham Lincoln, we got together again."

Mrs. Hoover brought her family here in 1913, to get away from the floods which had time and again ruined her property in Mississippi.

Baseball Movie Good Stuff

We saw the new National League film and it's well worth the time of any group, club or organization that can provide a projector. The film is free after December 1st. It can be obtained from National League Film bureau, 30 Rockefeller Plaza, with no red tape.

Thirty-two minutes of good inside stuff, with slow motion on cut-off plays, pitching, deliveries, infield and batting technique, picking runners off, methods of limbering up and player oddities such as Derringer's directly overhand delivery. Ott's raised foot stance, Vaughan's wide foot in the bucket, Fitz's cork screw windup, etc.

There's a hilarious shot of Pepper Martin and Mort Cooper doing sleight of hand tricks with the ball in a pepper game. They invite another Card player in, pretend to throw him the ball and it rolls down the back of their neck and up the wrist of the other guy.

The thing is done in a comic, jerky pantomine style a la Chaplin's old films. And really funny. Almost as funny is the dubbed in advertising for Wheaties, in which Dodger second baseman Pete Coscarat is shown in a domestic scene in the morning. Mrs. Coscarart chats with him and then asks, "What would you like for breakfast, Pete?" "Wheaties and milk" barks Pete promptly and then almost plaintively, "Er, and some bacon and eggs."

A distinguished visitor to an insane asylum went to the telephone and found difficulty in getting his connection. Exasperated, he shouted to the operator.

"Look here, girl, do you know who I am?"

"No," was the calm reply, "but I know where you are."

Election Battle Corner

For the first time in the history of the BuiLDerS the membership has divided itself into "political" parties in preparation for the coming branch elections. Unfortunately the division has been based not on any differences in principle, but purely upon what may be called sex lines — the Surprise Party being organized by the leaders of the branch sorority, and the Bier Party being inaugurated by a number of males fearing female domination. Such a division is supported by the two party apologists on the ground that it adds to the humor of the situation, and will serve as a spur to LDS activity and education. Those members of the branch who have been unable to agree with these justifications for the existing set-up have been compelled to organize themselves into a third party, which for want of a better name, is being called the Unity Party.

The Unity Party submits that:

(1) A political party can justify itself only when a real occasion exists for its organization. No such occasion existed in the BuiLDerS branch. The organization of the two parties was purely on an arbitrary and facetious basis.

(2) The election of officers of a branch is one of the most solemn and important duties that an LDS branch, and its membership, has to accomplish. To make such an election dependent upon the strength or weakness of one party or another, both of which were organized for humorous purposes, is to make a farce out of the branch elections.

(3) LDS branch executive committees should be composed of individuals who have been elected in recognition of their organizational work. Candidates who are elected solely because they have received the support of one party or the other will not necessarily be those individuals who have done most for the branch; especially, since the two parties in the BuiLDerS have been organized on such weak bases.

In view of these facts, the Unity Party calls upon the Surprise and the Bier Parties to reconsider the stand they have taken, and, unless they can justify their existence on firmer grounds than at present, to abandon their fruitless campaigns. When they shall have done that, the Unity Party will likewise agree to cease functioning.

In the spirit of unity, as signified by the party's name, the Unity Party offers a number of individuals for consideration by the BuiLDerS members in the coming elections. It will be noticed that the candidates include the leaders of both the Bier and Surprise Parties. The Unity Party is not interested in the individual's present or future affiliations. The Unity Party is solely concerned with electing those individuals who will truly form an active and leading executive committee for the branch. We call upon all members to vote for the Unity Party ticket:

President: Walter Kubilius.
Vice Pres.: Helen Baltrušaitis.
Secretary: Emily Klimas.
Financial Sec'ty: Alda Orman.
Treasurer: Joseph Sipawitz.
Sergeant-at-Arms: Walter Givis.

—Unity Party Exec. Comm.

Good, Too

These young chaps who don't know their beans, as the saying goes, will know if they're in the present draft.

THE LOUDSPEAKER

BY MIKE O'PHONE

A birthday party was held for **Anne Gustaitis** this past Friday at her house... **Walter Kubilius** also celebrated the day for the same reason...

●

The ranks of popular Lith lads are slowly being affected by conscription. Those who soon will be in the ranks range from **Ed Kovell,** LDS golf champ from Chicago, all the way up to **Frankie Olson,** another lad who's quite well known around here...

●

A book that you must read is the now-being-issued volume on the new Lithuanian government. It's a must an everyone's list since it explains most of the points that create quite a bit of confusion here...

●

Prof. Vytautas Bacevicius, Lith. pianist-composer who has his N. Y. debut at Carnegie Hall this Thursday, has accepted to give a number of lectures to Lithuanian audiences on the music of leading Lithuanian composers and musicians...

●

Al Dobinis has a new way of eating peanuts, potato chips, etc. You bite one end and ask the girl friend to bite the other...

●

Things to Look Forward To: The All-Star Lith-American football team selected by Tom Yermal. Pictures and football data will be in this coming issue of the LDS organ, "Tiesa."

●

Note to Brooklyners: See "Kurčias Žentas" and "Aš Numiriau," two comic plays which will be presented here Sunday...

Parašė Senas Vincas

Viešnia Nuo Marso

(Apysakaitė)

(Tąsa)

III.

Viešnios lėktuvas stovėjo ant Tamo tėvo kiemo. Saulė, kvėpuodama iš savo karštos krūtinės, džiovino apsiverkusių medžių ašarėles ir gėrėjosi savo dukrelės - žemės, didžiosios šventės-vasarėlės rūbais. Viskas klestėjo, žydėjo, džiaugėsi vasaros grože. Tik vargo pelės, o darbo milžino veidas, dulkėmis apneštas, o prakaito lašais išvagotas, nerodė jokio džiaugsmo prošvaistėlės. Jo prilenktos prie darbo strėnos, gauruotos, gyslomis išvagotos rankos, muskulai, tarsi suaugę su darbu—neturėjo laiko atsitiesti nuo žemės ir pasidžiaugti ta vasaros grože, dalyvauti tos didingos šventės iškilmėse. Jis, lig prirakytas prie žemės dirbo, kad turėtų ką valgyti, o valgė, kad pajėgtų dirbti.

Ta grože galėjo džiaugtis ir tos didingos šventės iškilmėse turėjo laimės dalyvauti tik viešnia nuo Marso ir viską užmiršęs, marsietės meilėje nugrimzdęs, mūsų Tamas. Juodu sėdėjo miškelio aikštelėje po didelių eglių pavėsiu ir kaip du balandėliai girdė vienas antro sielas iš saldžių bučkių taurės.

Pro juodu, lazdele pasiramsčiuodamas, pragūžino Tamo tėvo tėvas. Jis buvo sulinkęs, kurčias, mažai bematantis, ilgais, žilais plaukais apžėlęs senelis. Tai jo dienos "programa": apeiti jo paties pramintu takeliu miškelį, pereiti skersai ir apeinant pelkę, padarius didžiąją raidę "B"—pareiti namon ir ant tam tikro krėslo sėdėti po didelių medžių pavėsiu.

"Nelaimingas senelis," užjautė marsietė ir dadėjo: "Vargšelis... Neturi nei su kuom pasikalbėti, pasidžiaugti, pasimyluoti. Kiek jis turi metų?"

"Regis aštuoniasdešimtus jau baigė," atsakė jis.

"Aštuoniasdešimtus tik baigė ir taip paseno?!" Nusistebėjo viešnia ir dadėjo: "Tai už mane tik penkiais metais senesnis! Tai negalimas daigtas."

"Tik penkiais metais už ju... u...s?" Net paskutiniu žodžiu užspringęs, paklausė vaikinas.

"Taip. Septyniasdešimts penktų metų gimtadienį jau nesuspėsiu parsinešti pas saviškius. Prisieis atžymėti savo orlaivyj ir erdvės plotuose."

"Tai negalimas daigtas! Pas jus gal metai trumpesni? Gal jūs mėnesius skaitote metais?"

"Visai ne. Mūs metai dar ilgesni, bet... Ant kiek žmonijos gerbūvis, sveikatingumas, švara, grožė ir patsai žmogaus pilvas išsivystė, išsitobulino; ant kiek dabartės žmogus nutolo nuo savo protėvio (pirmityvio žmogaus); ant kiek pakilo kultūroj, civilizacijoj, apšvietoj, moksle, ant tiek ir paties žmogaus ir kitų gyvūnų amžius pratyso. Tiesa, buvo ir pas mus laikai, kada žmonės gyveno visai trumputį amželį. Bet dabar mūs žemės žmogaus amžius—du šimtai metų!'

"Du šimtai metų!" nusistebėjo vaikinas.

"Taip. Nuo užgimimo iki septynerių metų amžiaus mūsų vaikai auga tėvų priežiūroje ir tėvai už juos yra atsakomingi. Nuo septynerių iki dvidešimts pirmų metų jie yra paimami į tam tikrus namus (auklėtuves) ir po tam tikrų specialistų priežiūra jie yra mokinami ir perauklėjami iki perkopia dvidešimts vienerius metus. Tada jaunuolis jau skaitomas subrendęs prote ir už save atsakomingas pilietis, tampa savistoviu ir, jeigu nori, gali eiti aukštesnius mokslus ar stoti prie jam mėgiamo darbo, o jeigu nori, gali ir apsivesti."

"Tai jūs vaikai sulaukę septynerių metų tampa atimti nuo tėvų?"

"Taip, mielasai. Ir tas daroma ne veluk ko kito, kaip tik dėl visos žmonijos gerovės."

"Anokia čia negerovė, jei kūdikis išplėšiama iš motinos glėbio, atitraukiamas nuo jos širdies ir paduodamas į svetimas rankas," lig ir protestuodamas pabėrė kelis žodžius, vaikinas.

Mergina ironiškai nusišypsojo ir su apgailestavimu pažvelgus vaikinui į akis, vėl tarė: "Tai visgi daug žmoniškiau, negu pas jus kai užaugusį į pilnas spėkas motinos sūnų, tik pražydusį jaunikaitį, išplėšia iš gailėsiu alpstančios motinos glėbio, apginkluoja žudymo įrankiais ir varo į žmonių skerdynes, kad paskersti kitą tokį pat jaunuolį, išplėštą iš jo motinos širdies."

Vaikinas lig ir susigėdęs šių viešnios žodžių, nuleido akis žemyn, valandėlę patylėjo ir nedrąsiai, lig ir pasiteisindama, stenėjo: "Aš neužgiriu mūsų tvarkos... Ji jau supuvus, įkirėjus, įsipykus ir atgyvenus savo dienas... Šitaip ilgai būti negalės... Turės kas nors būt daroma, kad šį rėdą nugriovus galima būtų subudavoti visai naują, visos žmonijos reikalais pagrįstą tvarką. Ir jau prie to nors ir pamaži, bet visgi einama. Tačiau kokia visai žmonijai gali būt gerovė, jei nuo motinų atimami kūdikiai ir atiduodami svetimų žmonių globai? Juk ir geriausiose auklėtuvėse, jūs nerasite taip širdingai atsidavusias aukles, kaip motinos širdis prie savo kūdikio. Juk nėra tokios motinos, kuri velytų savo kūdikiui blogo ir nevestų jį dorovės keliais."

Mergina vėl nusišypsojo, prisidėjo ranką sau prie krūtinės ir užakcentavo: "Dievai mano. Apsaugokite mane ir visą mūs žemės žmoniją nuo tokio jūs motinos dorovėj išauklėto sūnelio! Atsakyk man, mielasai, kur ta jūs motinų įauklėta dorovė ir tasai žmoniškumas dingsta, kaip tie jų sūnai, tarsi pikčiausi žvėrys, brolis brolio krūtines durklais ardo?"

Vaikinas vėl susigėdo ir nunėrė akis žemyn. Bet valandėlę patylėjęs, atpuolė prie savo klausimo: "Lai būnie ir jūs tiesa... Bet kodėl jūs į mano klausimą neatsakote? Aš pastačiau jums klausimą:—kokią gerovę visai žmonijai gali atnešti atėmimas vaiko iš motinos priežiūros ir auklėjimo?"

"Labai didelę," trumpai atsakė mergina ir dėstė: "Pati pikčiausia visos tautos, o kartu ir visos žmonijos pragaištis, glūdi trijose, pačiam žmoguje įauklėtose ydose—**saumylystėj, lokamstvoj ir privatiškos nuosavybės rėmuose, — čia mano o čia tavo.**

"Nepaisant, kaip visa žmonija bus sukultūrėjus, apsišvietus ir sutvarkius savo rėdą visos žmonijos gerovės pagrindais. Bet kol nebus išauklėtos, išrautos su šaknimis iš žmogaus įgimties viršminėtos ydos, kol patsai žmogus nebus atsidavęs visos žmonijos gerovei, o visa žmonija vieno žmogaus gerovei, pageidaujamo obalsio—**dorovės, lygybės, brolybės ir visos žmonijos meilės veidas nebus skaistus. Jis bus suterštas apgamų plėtmais.**"

Užakcentavus tuos žodžius, mergina, padarė trumpą pauzą. Truputį pakeitė savo sėdos poziciją, pažvelgė vaikinui į veidą ir vėl pradėjo: "Prie tėvų augdamas, vaikas neišvengiamai ir nesužiniai įsiauklėja į save visas tas visai žmonijai pragaištingas ydas—savimylą, lokamstvą; perdaug prisiriša prie saviškių, užsidaro tik savo šeimos rėmuose ir paliekа išlaukinės žmonijos ignorantu.

"Tėvai nemato savo vaiko klaidų, netikusių ydų, netvarkaus apsiėjimo ir net palinkimo prie blogdarystės. O vaikas, atsimokėdamas tuom patim savo tėvams, nemato savo tėvų, ypatingai motinos klaidų. Kas jų šeimos rėmuose aprėpta, viskas gera, tvarku, dora ir neklaidinga. Tik jų kaimyno ribose nėra tvarkos ir mažiausias nesusipratimas, mažiausia klaidelė yra matoma ir girdima. Gi ana šeima, savaimi aišku, atsimoka tuom patim pinigu: ji mato tik savo kaimyno klaidas, o nemato savųjų. Ir tokiu būdu, pas būsiantį žmogų jau iš pat kūdikystės dar į jo nesubrendusią sąmonę pradeda leisti šaknis **vienpusiškumas, trumparegystė ir tik savo šeimos, savo giminės meilė.**

"Taip išauklėtas žmogus, užėmęs atsakomingą vietą bile įstaigoj, bile tarnystėj, savaimi aišku, nesirūpins lygiai visos žmonijos gerove, netarnaus visai žmonijai lygiai, **rūpinsis tik saviškiais ir sava gimine.**

"Toks žmogus, užėmęs vietą, padėkim, gyvenamų namų tvarkytojo ir švaros palaikytojo, geresnį butą, su geresniais parankumais, su daugiau saulės šviesos, suteiks savo giminei—broliui, seserei, dėdei ar artimesniam savo draugui. O įsidrąsinęs ir savo tarnystėj apsipratęs, pradės eiti dar toliau: iškraustys iš geriausio buto kad ir nuo seniai apsigyvenusią šeimą į savo giminės prastesnį butą, o aną suteiks savo giminei.

(Bus daugiau)

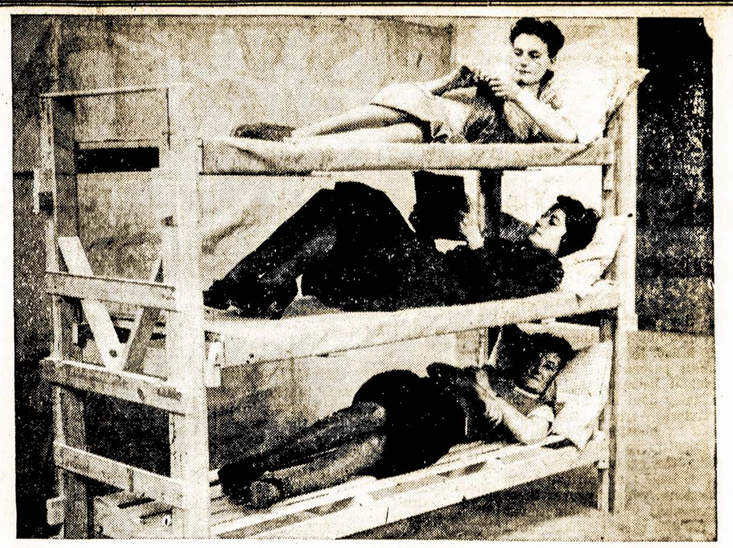

Anglijoje dirbamos dabar tokios "lovelės", kurios dedamos į slėptuves nuo vokiečių bombų žmonėms gulėti. Deja, dar vis milijonai žmonių priversti gulėti ant grynos žemės...

Švenčionėliai Kyla Naujam, Gražiam Gyvenimui

Tie patys smėlėti ir grikių kupstais nuraudę laukai, tie patys pušų miškai ir nususę miškeliai, tie patys išširgusiomis sienomis ir apsamanojusiais skylėtais stogais kaimai ir pakelių vienkiemiai, pagaliau tie patys suskurdę miesteliai ir bažnytkaimiai, tačiau žmogus, kuris vargsta savo gyvenimą šituose laukuose, pamiškėse ir miesteliuose, jau ne tas pats. Per paskutinius tris mėnesius įvykiai galvą svaiginančiais tempais keitė įvykius, kiekviena diena švietė vis naujais darbo žmonių laimėjimais, tuo pačiu aiškiai išryškindama buvusių krašto šeimininkų melus ir sauvaliavimus, tikroje šviesoje parodydama iš sakyklų prakeiktą ir pilsudskininkų bei smetoninkų su purvais sumaišytą naujo ir gražaus gyvenimo kūrėją — komunizmą.

Tatai pagrindinai keičia žmonių psichiką. Skersai išilgai pervažiavau visą Švenčionėlių apskritį, kalbėjau su šimtais valstiečių miesteliuose ir kaimuose, ir visur buvo galima pasidžiaugti socialistinio darbo tempais, giedriomis žmonių nuotaikomis, kurias nepajėgia sudrumsti ar vienur, ar kitur pasireiškią intrigantai, ozonistiškai purvinos dideliais liaudies veikėjais besidedančios pilsudskinių ir smetoninių laikų atrūgos.

Švenčionėliai Kyla Naujam Gražesniam Gyvenimui

Atvykau į Švenčionėlius, jau buvo pavakarė, tačiau dar turėjau laiko pasižvalgyti mieste, pajusti tuos ryškius kontrastus, kurie yra tarp smetoninių ir socialistinių Švenčionėlių. Kada pereitą rudenį Švenčionėliams, kaip apskrities centrui, prireikė ligoninės, pradžios mokyklos, progimnazijos, buvo pasigesta toms įstaigoms reikalingų patalpų. Išties mėnesius smetoninė ministerių taryba nesurado lėšų ir galimumų šitam klausimui išspręsti, tačiau liaudies komisarų tarybai pakako tik kelių svaičių, ir dabar Švenčionėliuose jau dygsta modernios pradžios mokyklos rūmai, ligoninei ūkio pastatas, remontuojami pastatai ligoninei, progimnazijai. Apskrityje skubiai tvarkomi visi keliai, taisomi tiltai ir tilteliai, tiesiamas pagreitintu tempu į Kaltanėnus plentas, tobulinamas pradžios mokyklų tinklas, remonto laukia prieglaudai skirti rūmai Dirkstėnų dvare.

—Jau daug metų dirbu apskrities savivaldybėse, — kalbėjo drg. Janonis, — bet šitokiu tempu dar niekad nedirbome. Nėra mums šventadienių, dirbame nuo ankstyvo ryto ligi vėlyvos nakties, kartais nesurasdami laiko net pavalgyti. Ir vis tiktai darbas mums nėra prakeikimas, bet malonė pareiga, nes čia pat matome kasdien besiskleidžiančius savo darbo vaisius, kuriais džiaugsimės mes ir džiaugsis mūsų vaikai.

Mieste Daug Bedarbių ir Maža Butų

Švenčionėlių miesto burmistru paskirtas žinomas šito krašto veikėjas už liaudies teises drg. Vincas Blažys. Peršitas keliolika dienų, kada pagaliau mūsų krašte įvesta civilė metrikacija, jis jau spėjęs įmetrikuoti 7 ir sutuokti 5 asmenis. Miestas mažas, tačiau miesto s-bė turi pakankamai darbų. Pats svarbiausias Švenčionėliuose klausimas yra butų klausimas. Namai seni, paprastai įrengti, neerdvūs, o gyventojų jame vis tik daug, ir gyventojų skaičius nuolat auga. Mieste labai lėta gyvenamųjų namų statyba, žmonės neturtingi ir nepajėgūs remontuoti senesnius pastatus, o juk reikia galimai greičiau aprūpinti butais ne tiktai tuos žmones, kurie butų neturi, bet ir tuos darbininkus, kurie gyvena tikrai nepakenčiamuose butuose.

Nemažiau svarbus klausimas — nedarbo klausimas, kuris liko miesto savivaldybei išspręsti iš nemalonaus atminimo smetoninių laikų. Miestas yra mažas, tačiau jame neturi darbo net apie 500 darbininkų. Aspkrities ir miesto savivaldybės organizacija viešuosius darbus prie statybų, tiltų tiesimo ir kelių bei gatvių tvarkymo, tačiau šiuo metu vis tik visi darbininkai darbu neaprūpinti. Yra vilties, kad jau artimiausiomis dienomis nedarbo klausimas bus pamirštas Švenčionėliuose.

Valstiečiams Grįžta Dvarininkų Pagrobta iš Jų Žemė

Bet už vis aktualiausias klausimas, kuriuo dabar gyvena ne tiktai apskrities kaimai, bet ir visi miesteliai, yra žemės pertvarkymo klausimas. Šita prasta smėlėta žemė yra amžinas valstiečių troškimas, kuris tiktai dabar realizuojamas. Apskrities žemės tvarkytojas drg. Bagdonas pasakojo, o kiek vėliau ir pats mačiau, kaip žmonės apgulę valsčių žemės ūkio komisijas, kurios jiems pagaliau paskelbs galutinį ir nekeičiamą sprendimą.

Dar kartoju: žemė šitoje apskrityje, kaip ir visame Vilniaus krašte, yra prasta, smėlėta, tačiau ir šios prastos žemės valstiečiai teturi tiktai siaurus ruoželius. Vidutiniškas apskrityje valstiečio ūkis tetur tiktai apie 2,05 ha, o po šio žemės pertvarkymo bus apie 6.2 ha. Apskrityje dvarų ir stambių ūkių, palyginti, yra nedaug, tačiau vis tik iš jų valstybės fondan paimta net apie 12,320 ha, neskaitant didelių privatiems asmenims priklausiusių miškų plotų. Apie 3,530 valstiečių kreipėsi į valsčių žemės ūkio komisijas su prašymais žemei gauti, ir žymi dalis šitų prašymų bus patenkinta.

Visos valsčių žemės ūkio komisijos dirba sparčiai ir sąžiningai. Žemės badas apskrityje yra labai didelis, nemaža prašymų žemei gauti liko nepatenkintų, tačiau apskrities žemės ūkio komisija gavo tiktai apie 350 skundų, kurių 29% buvo nepagrįsti, o 56 skundai rasti teisingi ir patenkinti.

Žemė Bus Apsėta ir Apdirbta Pavasario Sėjai

Nereikia valstiečių raginti apsėti pūdymus rugiais, nereikia raginti aparti iš rudens laukus.

Tik nežymi dalis šių metų derliaus dar yra laukuose. Net dvarai, kur buvo besireiškią įvairūs nesklandumai, nepaliko laukuose nupjautų javų.

Per visą eilę dešimtmečių šitas kaimas buvo alintas ir nualintas. Dvarininkai išspaudė paskutinius syvus iš kaimo, pasmerkdami valstietį alkio ir skurdo dienoms. Pilsudskio ir Smetonos klikos viena kitą papildė, sauvaliaudamos šituose kaimuose, kol pagaliau tiktai dabar valstybė pirmą kartą susidomėjo valstiečiais ir atsigręžė veidu į juos. Daugiau, negu tikra, kad reikšmingomis pašalpomis paremtas valstiečių darbštumas pakels šituos smėlynus, ir pagaliau po ilgų skurdo ir baisaus gyvenimo metų pažins geresnį ir laimingesnį darbo žmogaus gyvenimą.

"D. L."

Graikų Apsigynimo Kova Padrąsino Jugoslavus

Belgrad, Jugoslavija. — Jugoslavų valdininkai sako, kad Jugoslavija atmes kvietimus daryt politiniai - karinę sutartį su Vokietija, Italija, Vengrija ir Japonija.

Graikų žygiai apsigynimo kare duoda Jugoslavijai drąsos.

Sumobilizuota didelė dalis Jugoslavijos armijos.

SVARBIOS KNYGOS

TUOJAUS ĮSIGYKITE ŠIAS KNYGAS:

Pasaulinės Parodos ir New Yorko Miesto

PAVEIKSLŲ ALBUMAS

žurnalinio formato knyga, 56 puslapių, trijų spalvų spaudos viršeliai, augštos rūšies popieros, daug mokslinio turinio ir informacijinių raštų. Kaina 25c.

•

Dingus Rožytė

Parašė Pranulis

Tikrai jaudinančios poezijos knygelė. Išleido dienraštis "Laisvė". Kaina 15 centų.

•

Ko Nori Kun. Coughlinas?

Parašė R. Mizara

Dažnai girdime tą kunigą fašistiniai rėkaujant per radio. Ko jis nori ir kas jis yra išaiškina ši knygutė. Puslapių 32. Kaina 5 centai.

•

Saugokitės Vėžio

Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius

Vėžys išsmaugia daugiau žmonių negu kitos ligos. Vėžys yra žinomas kaipo nepagydoma liga. Bile žmogus nežinodamas kaip apsisaugoti gali gauti vėžį. Daktaras Kaškiaučius pataria, kaip apsisaugoti nuo vėžio.

Knygelė 42 puslapių. Kaina 10 centų.

•

Su reikalavimais kreipkitės:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

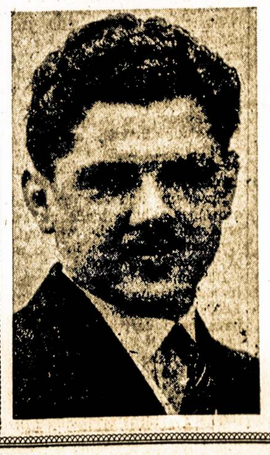

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

•

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

• •

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

New Haven, Conn.

Įspūdžiai iš ALDLD 3 Apskričio Konferencijos

Konferencija įvyko sekmadienį, lapkričio 17 d., Lietuvių Svetainėj, New Haven, Conn. Atstovus prisiuntė tik 4 kuopos, t. y., Hartford, Waterbury, Bridgeport ir New Haven. New Britain kuopą atstovavo apskričio valdybos narys. Mažesnės kolonijos nė atstovų neprisiuntė, nė raportų nepateikė. Tas neturėtų būti. Apskričio komitetas turėtų pasirūpinti apie silpnesnių kuopų sustiprinimą.

Apskričio Komiteto nariai taipgi ne visi dalyvavo. Organizatorė susižeidusi, o užrašų rašt. darbu užimtas.

Iš kuopų raportų pasirodė, kad ir naujų narių gauta, ir įvairių parengimų ir prakalbų surengta, literatūros po biskį platinta, ir geriems tikslams paaukota. Kur daugiaus veikiama, ten ir pasekmės geresnės buvo.

Daug kalbėta apie organizacijos sustiprinimą, naujų narių gavimą.

Taipgi nutarta rengti ateinančią vasarą 3 piknikus: New Havene (birželio mėn.) apskričių naudai, Waterbury, Dainų Dieną, rugpjūčio mėn.; chorų naudai Hartforde, rugsėjo mėn.; spaudos naudai taipgi bus suruošta vasarinė pramoga.

Taipgi apkalbėta knygų Lietuvon pasiuntimas. Patarta, kas turi gerų knygų, savo draugams lai pasiunčia.

Prakalbų maršrutas buvo rengiamas ir pranešta, kad kalbėtojai kalbės net trijose vietose šiandien. Maršrutas bus tęsiamas ir toliau.

Į apskričio komitetą išrinkta ir naujų draugų: V. J. Valley, O. Visockienė, K. Krasnickas, K. Vilkas ir J. Vilčinskas.

Išde, atmokėjus visas bilas liko $106.00.

Turėdami užsibrėžę daug darbo, žinome, bus ir daug išlaidų, todėl niekam neaukota.

Kita konferencija nutarta vykinti vėl New Havene apie spalį-lapkritį, kitą metą.

Konferencijai pirmininkavo V. J. Valley. Raštininkavo J. J. Mockaitis.

New Haveno draugės ir draugai atstovus gražiai priėmė, pagamindami kalakuto pietus. Jų draugišką priėmimą konferencijos dalyviai didžiai įvertino ir visi užsiganėdinę, newhaveniečiams dėkojo.

Apie 6 val. p. m. visi skubinosi namolei.

Konferencijos Dalyvis.

Wilkes-Barre, Pa.

J. Stilsonas Pats Save Bjauriai Nusibaudė

Lapkričio 11-tą dieną keli Stilsono pasekėjai surengė jam prakalbas.

Jau daugeliui yra žinoma, apie ką dabar Stilsonas kalba savo prakalbose (jeigu jos būtų galima prakalbomis pavadinti!).

Tas žmogelis čia stengėsi pralenkt visas kitas savo prakalbas su savo melais, kokias kur yra sakęs.

Jis savo kalboje tiek visokių niekų pripasakojo, kad negalima nė apsakyti. O daugiausiai purvų vertė ant pažangiosios lietuvių visuomenės. Kas tik sutinka su dabartine Lietuvos valdžia, tokius žmones liepė visaip boikotuoti, daryti viską prieš juos, "reikalui" prisėjus, net ir užpuolimą daryt. Tiek visko pripliauškė, kad susirinkusi publika tuom labai pasipiktino.

Baigus jam kalbėti, buvo duota daug klausimų ant jo melų atsakyti. Žinoma, pirmas buvo J. Vilkelis, kuris jį skaudžiai nuplakė, nurodydamas jojo kalboje pasakytus melus. Stilsonas, nors ir labai nenoroms, turėjo pasakyti, kad Vilkelio tiesa, o jis—melavo!

Daug gerų klausimų buvo duota. Kaip tai: J. Surdokas, J. V. Stankevičius ir daug kitų. Žinoma, jis į tuos klausimus neatsakė ir negalėjo savo melų apginti, nes Vilkelis jį jau buvo pilniausiai numaskavęs. Jis tik visaip sukinėjosi, kad kaip nors pabėgti nuo tų klausimų. O J. Stanislovaitis, kaipo pirmininkas, jam leido tą daryti.

Savo tą kalbą jis tokią ilgą padarė, kad susirinkusius net ir su važinėjančiom "sorkėm" supažindino, ir su Sovietų Sąjungos karvėmis... Jis manė, kad kiek ilgiau jis tuos melus pasakos, tiek jam daugiau ant naudos išeis. Manė, kad susirinkusiems kantrybė pasibaigs — ir išeis. O tuomet jis pasilkęs su pustuziniu smetonininkų galės priimti rezoliuciją, kurią čia turėjo "varde Wilkes Barre lietuvių" —prieš dabartinę Lietuvos valdžią ir prieš pažangiuosius Amerikos lietuvius. Bet jam tas nepavyko...

Ant rytojaus, po prakalbų, J. Stanislovaitis likosi J. Stilsono zakristijonu: vedžiojo po miestą ir bandė tai vienam, tai kitam įpiršti "Naująją Gadynę". Bet kokias pasekmes Juozas užprakaitavo, tai jis pats tą tik žinos,—kitiems nebus kas pasakyt!

Prakalbose Buvęs.

Anglai Bombardavo Vokiečių Stovyklą Norvegijoj

London.— Anglų orlaiviai pleškino vokiečių lėktuvų stovyklą arti Stavangerio, Norvegijoj, ir padarė didžius gaisrus, sako anglų komanda.

Minersville, Pa.

Serga d. Gudeliūnienė

Mums savo spaudoj smagu prisiminti, kas nors iš darbininkų svarbesnio progresyvio judėjimo. Svarbu paminėti apie draugų visuomeninę progresyvę veiklą! Bet atsitikus kokiai nelaimei mūs gerų draugų, visi jaučiame nesmagumą ir trūkumą savo eilėse, kad netekome darbštaus draugo! O kaip jaučiasi tas draugas, kurį liga ar kita kokia nelaimė atskyrė nuo draugų?

Štai, kad ir draugė Gudeliūnienė, Jurgio Gudeliūno žmona; ji klasiniai pilnai susipratusi, darbšti buvo eilėse progresyvių darbininkų. Bet jau kelintas mėnesis kaip liga ją paguldė į lovą. Ji randasi Pottsvillės senojoj ligoninėj, atskirta nuo draugių ir draugų. Ar atlanko ją draugės? O tai ligoniui didžiausias džiaugsmas, kada draugai neužmiršta. Jis ar ji greičiau taisosi ir stoja vėl su visa energija prie visuomeninio darbo.

Gudeliūnai yra "Laisvės" skaitytojai; draugė Gudeliūnienė labai myli skaityti; tai jos didžiausias susiraminimas.

Draugės ir draugai, nepamirškite ligonę aplankyti!

Aš, iš savo pusės, linkiu greitai pasveikti, ir vėl drauge dalyvauti veikime.

J. Ramanauskas.

Nedarbas Paryžiuje

Paryžius. — Mieste ir apygardoj yra 800 tūkstančių bedarbių. Įskaitant jų šeimynas, kenčia alkį apie 3,000,000 žmonių.

Cleveland, Ohio

Vieša Padėka

Mes iš gilumos širdies dėkavojame visiems, kurie dalyvavote šermenyse ir palydint mūsų mylimą motinėlę — močiutę, Petronę Bruščiuvienę į kapus.

Mes širdingai dėkavojame organizacijoms už suteiktą gražų patarnavimą velionei ir už gėles dėl jos: Laisvės Pašalpinei Draugystei, grabnešiams, Amerikos Liet. Moterų Kliubui, Lietuvių Literatūros 22 kuopos nariams. Pavieniams: dėdienei Onai Lipinskienei už suteiktas kvietkas, dd. Smitams ir Petrauskams už kvietkas. Juliui Krasnickui už padainavimą, Aldonai Wilkelienei už paskambinimą pianu, Domininkui Petrauskui ir Jievai Simanauskienei už prakalbėles.

Mes širdingiausiai dėkavojame visiems už tokį malonų atjautimą; mums trūksta žodžių, kaip geriau išreikšti visiems padėką. Mes nesitikėjome, kad mūsų brangi ir mylima motinėlė — močiutė turi tiek daug draugų ir draugių ir prietelių.

Da sykį tariame ačiu **visiems ir visoms.** Taip pat tariame ačiu visiems ir visoms iš gilumos širdies, kurie bei kurios lankėte ją pas mus namuose josios ilgoje ir sunkioje ligoje ir suteikėte jai užuojautą ir paguodą.

Mes pasiliekame nuliūdę, josios duktė, žentas ir anūkas:

Margarette Giliuvienė,
Juozas Gilius,
Juozukas Gilius.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

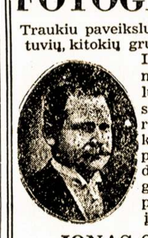

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line
Tel.: Glenmore 5-6191

BAR ir GRILL
LIETUVIŲ RESTAURANAS
Įdomiai įpuošta lietuviška aludė ant Grand Street
Rheingold extra Dry Alus.
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Turime ir kambarių pernakvot arba savaitiniai išrandavot
JOSEPH ZEIDAT
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių—virtų ir šaltų.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY and NIGHT
Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.
SPECIAL RATES PER WEEK
LAIDIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ
36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausia pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristatę. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

Dvi Juokingos Komedijos
"Kurčias Žentas" ir "Aš Numiriau"
RUOŠIA LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS
PO VADOVYBE ALDONOS ŠERTVIETYTĖS

Anastazija Buknienė
Vaidina veikale "Aš Numiriau" Kristinos rolėje.

Sekmadienį
GRUODŽIO
1 d.
December
1940 m.
Durys atdaros 4 val. po piet
Vaidinimas — 5 val.
ŠOKIAI — 7:30

Juozas Lazauskas
Veikale "Aš Numiriau" vaidina Andriaus Vabalo rolėje ir "Kurčiam Žente" — Tamošiaus rolėj.

NEW NATIONAL HALL SVETAINĖJE
261-267 DRIGGS AVE. BROOKLYN, N. Y.

Šokiams grajis
Jurgio Kazakevičiaus Orkestra
Įžanga 75c ir 50c
Vien tik Šokiams 35c

Nikodemas Pakalniškis
'Kurčiam Žente' vaidina Kazio rolėj.

VAIDINIME DALYVAUJA
A. BUKNIENĖ
N. PAKALNIŠKIS
J. LAZAUSKAS
S. LENGERDAITĖ
M. STAKOVAS
GEO. KLIMAS
P. GRABAUSKAS

Kelrodis: New National Hall randasi Greenpointo dalyje. Privažiuoti galima Lorimer St., Crosstown, Graham Ave. gatvekarais ir 8th Ave. Subway. važiuodami Lorimer ir Crosstown karais išlipkite ant Manhattan Ave. Nuo čia tik vienas blokas iki svetainei. Graham Ave. karai priveža prie pačių durų —išlipkite privažiavę Eckford St. Čia ir svetainė. 8th Ave. Subway važiuodami išlipkite Nassau Ave. stotyje — apie trys blokai iki svetainės.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Drafto Viršininkai Rezignuoja

Majoras LaGuardia pripažino, kad apie bėgiu mėnesio laiko rezignavo 314 iš 1,680 asmenų, jo paskirtų į vietines drafto tarybas ir patarėjų komitetus.

Tos masinės rezignacijos paaiškėjo majoro padėkos pareiškime tiems, kurie "gerame ūpe tebeteikia savo patarnavimą" ir atsišaukime į tuos, kurie norėtų tarnauti drafto tarybose, prašant juos kreiptis "tiesiog į mane Miesto Salėj," kad užpildyt pasitraukusiųjų vietas.

Dėlko tiek daug traukiasi nuo pareigų imti ir siųsti kariuomenėn savo kaimynus, pareiškime neaiškinama, neigi majoro ofiso tarnautojai to neaiškino. Reubin Lazarus, majoro padėjėjas įstatymdavystės srityje, norėjo parodyt, būk tame nieko nepaprasto, sakydamas, kad "jie nerezignavo vienu kartu. Tai atsitiko bėgiu virš mėnesio laiko."

Neigi skelbta, kas tie asmenys, kurie rezignavo. Tik pasakyta, kad 75 nepadavę priežasties, 45 negalį išlikti nuo savų reikalų, 34 gyvenų pertoli, 68 išvažiavę ar išvažiuosią, du išsikėlę iš miesto, 13 buvę nekvalifikuoti, 77 pasitraukę dėl blogos sveikatos. Reporteriai norėjo patikrinti, bet, kaip jau minėta, vardų nedavus, nebuvo galima.

Iš kitų šaltinių girdėta, būk geras skaičius iš drafto tarybų ir patarėjų komitetų rezignavę dėlto, kad nenorėję būt kaltinami militarizavime savo apylinkės jaunimo bereikalingam karui ir gal buvimo priežastimi jų mirties karo lauke.

Majoras Kritikavo Kėlimą Pieno Kainų

Majoras savo laiške žemdirbystės sekretoriui Claude R. Wickard apkaltino Borden ir Sheffield firmas suokalbyje dėl pakėlimo vartotojams pieno kainų pirmą šio mėnesio. Jis sako, kad jis netikėtų, jog tas daroma be suokalbio, nors tos firmos tai "tikrintų ir po priesaika". Jis sakė, jog reikėtų farmų produktų pardavimo reikalus patvarkyti taip, kad farmeriai gautų daugiau už žemės ūkio produktus.

Didelis Susidomėjimas Niujorke Prof. Bacevičiaus Koncertu

Ką Rašo Didžioji Spauda Apie Mūsų Svečią

Sąryšyj su prof. Vytauto Bacevičiaus koncertu, kuris įvyks Carnegie Hall ketvirtadienį, lapkričio mėn. 28 d., didžioji Amerikos spauda informuoja savo skaitytojus apie tą didelį menininką. "Times", "New York Herald Tribune", "N. Y. Post", "P. M.", "Sunday Worker", žydų laikraštis "Morning Freiheit", "Russki Golos", "Šcodini Visti" (ukrainų) ir "Glos Ludowi" įdėjo prof. Vytauto Bacevičiaus atvaizdą, gyvenimo aprašymus ir meninę apžvalgą.

"New York Times" pažymi, tarp kitko, kad pianistas kompozitorius V. Bacevičius yra lietuvis. "Sunday Worker" aprašo Bacevičiaus pasisekimus meno srityj ir pažymi, kad tai bus pirmas Sovietų Lietuvos menininko pasirodys didžiojoj Carnegie Hall.

"Russki Golos" davė V. Bacevičiaus atvaizdą su plačiu aprašymu po antgalviu "Sovietų Lietuvos menininko pirmas pasirodymas Amerikoj."

New Yorko žydų liaudies laikraštis "Freiheit" rašo: "Bacevičius yra garsus pasaulinio masto pianistas kompozitorius, jis puikiai prezentuos Sovietų Lietuvos Respublikos muzikalinę kultūrą."

"Aš Numiriau" ir "Kurčias Žentas" Jau Visai Arti

Sekmadienio vakare, 5 val., New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. (Greenpoint dalyje), įvyksta pirmas gražus šio sezono Lietuvių Liaudies Teatro vaidinimas. Aldona Šertvietytė, kuri pereitą sekmadienį taip gražiai vaidino "Rudens Smuikose" "Tamsybės Galybėje", uoliai ruošia, mokina dvi gražias komedijas — "Aš Numiriau" ir "Kurčias Žentas."

Aldona Šertvietytė

Aldona yra jau iš seniau žinoma kaipo scenos mylėtoja. Ji yra Amerikoj auklėta lietuvaitė. Tarpe lietuvių ji savo veiklą pradėjo Ateities Žiedo Draugijėlėje. Čia Aldona susipažino su lietuvių kalba, pozicija ir muzika. Dar visai jaunutė būdama ji jau vaidino lietuvių scenoje. Mes matėme Aldoną veikale "Iš Meilės." Ji vaidino vadovaujamą rolę veikale "Glušas" ir kit.

Prieš kelis metus atgal Aldona įstojo į New Theatre League vaidybos mokyklą ir ją baigė. Baigus scenos vaidybą, Aldona ėmė režisūrą ir baigė šį kursą. Dabar ji dirba su lietuviais. Gruodžio 1 d., sekmadienį, Aldona debiutuos kaipo režisorius. Įscenerizavimas šių dviejų komedijų yra pati pradžia Aldonos Šertvietytės darbo režisūroje.

Žodis Brooklyno ir Apylinkės Lietuviams

Kaip žinote, šį vaidinimą ruošia Lietuvių Liaudies Teatras, kurio tikslas auklėti, gerinti lietuvių teatrą ir talentus, supažindinti lietuvius su teatro menu, ruošiant kultūrinius vakarus. Taip pat L. L. T. yra tikslas, kad pritraukti ir palaikyti tarpe lietuvių čia gimusius jaunuolius, kaip kad Aldona, kurių talentais, darbais mes visi galime pasigrožėti savo gimtoje kalboje.

Todėl visų mūsų lietuvių yra ir **pareiga dalyvauti, paremti tokius vakarus.** Čia mes ne tik turėsime pasitenkinimą, bet ir remsime organizaciją, duosime daugiau energijos jaunesniems veikėjams, kuomet jie matys, kad jų darbas yra vertas dirbti. Aš būsiu, būkite jūs ir visi kiti.

V. B.

Styginininkų Žiniai

Liet. Stygų Orkestros pamokos įvyks lapkričio 27-tą, 8 val. vakaro, "Laisvės" salėj. Prašome visus pribūti, nes orkestra grieš Liet. Liaudies Teatro vakare gruodžio 1-mą, New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyne.

Geo. Klimas.

Vos Neužduso Išdegus Oksigenui

Keturių metų mergaitė Dolores Braud ir pas Braud'us atsilankius viešnagėn Laura Berkey, 27 m., būdamos virtuvėj Braud namų, 237 65th St., apsvaigo.

Jas radus, Braud'ienė atidarinėjo langus ir pašaukė policiją, kuri dirbtinų kvėpavimu suaugusiąją atgaivino neužilgo, o mergaitę už pusvalandžio. Sučekiavus gaso suvadas, pasirodė, kad jos apsvaigo ne nuo gaso, bet dėl išdegimo viso oksigeno kurenant gasinį vandens šildytuvą, langams esant uždariems.

Šildantieji kambarius gasiniais, angliniais ar aliejiniais pečiais, kurenamais kambariuose, perspėjami visuomet laikyti atdarus langus, nes be to gali uždusti.

Jurginės Draugijos Balius Pavyko

Šv. Jurgio Draugijos 56-tas metinis balius, įvykęs lapkričio 23-čios vakarą, Grand Paradise salėse, buvo gražus-jaunas ir labai turtingas publika. Jaunas buvo tuomi, kad publikos didelę didžiumą sudarė gražusis jaunimas, draugijos narių vaikai, jų draugai ir šiaip jaunimas. Jei patektum salėn nežinant, kas rengia, balių galėtum palaikyti už aidiečių, už LDS, už laisviečių, visų jaunimo čia radosi.

Suaugusių publikos irgi buvo daug, bet ne tiek, kaip prieš keletą metų, kada ateiviai lietuviai buvo jaunesni, kada užscenyje esanti didelė salė vos talpindavo besivaišinančius. Dabar, gal dėl nesveikatų, o gal ir bloglaikių dėlei daugelis vyresnių narių baliavoti išsiunčia jaunimą, o patys liekasi namie, išskyrus, žinoma, veikėjus, kurie, atrodo, niekad nepasensta.

Smagūs, patenkinti pavykusiu baliumi sukinosi Jurginės darbuotojai Kairys, Aymanas ir kiti.

Šokiai vyko dviejose salėse: vienoj lietuviški, kitoj amerikoniški, bet šokėjai abiejose jauni, tik kur nekur įsimaišius pora prieškarinės gentkartės lietuvių. Balius, matomai, tęsėsi iki gerokų paryčių, nes man išeinant 12-tą val. dalyviai atrodė pačiame smagume, mažai kas rengėsi namo.

Atvykstantieji buvo sutikti lapelių dalintojų su pranešimais apie gruodžio 1-mą Liaudies Teatro vaidinsimas dvi puikias komedijas, taipgi ir pranešimais apie lietuvių muzikos genijaus profesoriaus Vytauto Bacevičiaus koncertą, kuris įvyks žymiausioj Amerikos meno šventovėj — Carnegie Hall, kurios estradon iki šiol nei vienas lietuvis artistas dar nebuvo įžengęs. Nestebėtina, dėlto, kad apie šį koncertą lietuviai diskusuoja su pasididžiavimu ir visi, kam tik sąlygos leis, rengiasi dalyvauti.

Rep.

Laimėjo Streiką

Cudahy Packing Co., 820 Washington St., N. Y., darbininkai laimėjo dviejų dienų streiką ir to pasekmėj 160 darbininkų laimėjo pakėlimą algų nuo 65 iki 67½ centų per valandą, taipgi mokestį už 11 šventadienių per metus valandomis mokamiems darbininkams. Streiką vedė United Packinghouse Workers Unijos

Kur Galite Gauti Tikietų?

"Kurčias žentas" ir "Aš Numiriau" komedijos bus suvaidinta gruodžio 1 d. Laikas jau trumpas, taigi, kurie rengiatės pamatyt šias taip juokingas komedijas, pasistengkite įsigyt tikietus iš anksto.

Central Brooklyne galite gaut tikietus 187 Sand St. — avalų (Family Shoe Store) krautuvėj pas Juškus. Williamsburge 280 Union Ave.— Lietuvių Amerikos Piliečių Kliube, 472 Lorimer St.— saldainių krautuvėj pas Marčiukus, pas Lietuvių Liaudies Teatro narius ir pas L.L. Teatro simpatikus.

Simpatikas.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau draugės, katra mylėtų šeimynišką gyvenimą. Esu 50 m. amžiaus. Pageidauju, kad ir draugė būtų tarp 40-50 amžiaus. W. Barkausky, 309 S. 4th St. (Apt. 7) Philadelphia, Pa.
(277-279)

Pajieškau draugo Stanislovo Garbačiausko. Pirmiau gyveno Waterbury, Conn. Girdėjau, kad gyvena Brooklyn, N. Y. Tegul jis pats atsišaukia, arba kas žino, kur jis gyvena, meldžiu pranešti. Robert Golbin, 46 Birch St., Waterbury, Conn.
(277-279)

Turėjo Sekmingas Prakalbas

D. M. Šolomskas pirmadienį pribuvo darban tiesiai iš stoties, sugrįžęs iš Naujosios Anglijos, kur jis sekmadienį pasakė dvejas prakalbas: po pietų Nashua, N. H., o vakare Haverhill, Mass. Abejos buvo pasekmingos.

Serga

Jau 5 savaitės, kaip serga John McCloskey, buvusios Juzės Zablackaitės vyras; guli St. Anthony ligoninėj, Jamaica, ir, sakoma, nei kiek dar nepagerėjęs. Jį vargina kokia inkstų liga. Jauna žmona susirūpinus: gaila vyro, ir vargas gyvent su 3 metų dukrele netekus duonpelnio.

MIRĖ

Lapkričio 23 d., Greenpoint ligoninėje, mirė Charles Setlesky, 47 m. amžiaus, gyvenęs 241 N. 5th St., Brooklyne. Jo kūnas pašarvotas J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Bus palaidotas antradienį, 26 d. lapkričio, Kalvarijos kapinėse.

ATSKRIDO BOMBERIAI

Pereitą penktadienį į Floyd Bennett stotį atskrido 5 dumotoriniai, 1,100 arklių pajėgos Douglas bomberiai ir du Lockheed bomberiai, kurie čia bus suardyta, supakuota ir išsiųsta Anglijai. Juos atgabeno kompanijos lakūnai: Douglas'us iš Pittsburgho, o Lockheed's iš Knoxville, Tenn.

Į Rockaway Point atplaukė du nauji $8,700 taip vadinami pikietiniai laiveliai, kurių uždaotis būsianti lydėti ir saugoti amuniciją važančius laivus nuo susidūrimo su kitais laivais ir valtimis.

SULAIKĖ ŽYMŲ SUKČIŲ

Pereitą penktadienį sulaikytas Hymie Caplin, kuris sporto promoterių pasaulyje buvo didelė figūra. Jį prokuroro O'Dwyer ofisas kaltina buvus smegenimis tūlos gaujos, kuri bėgiu desėtkų metų neteisėtais būdais išgavus iš turtingų industrialistų, lošėjų iš pinigų, laižybininkų ir kitokių $4,000,000.

REIKALAVIMAI

Reikalinga vyro dirbti ant mažos ūkės, prižiūrėt paukščių. Su atlyginimu susitaikysime. Rašykite. S. Powell, R. D. 2, Mount Airy, (Lambertville,) N. J. (277-279)

IŠRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišiuotas, garu šildomas kambarys vienam vyrui. Privažiuoti galima Jamaica Linijos traukiniu iki Crescent St. stoties, pereikite Liberty Ave. ir už dviejų blokų rasite namą. Broadway gatvekaris taipgi priveža iki Crescent St. Prašome kreiptis pas: Mrs. M. Banks, 14 Sheridan Ave., Brooklyn, N. Y. (277-279)

PARDAVIMAI

Parsiduoda restauracija su pilnomis gėrimų laisnėmis. Kaina labai prieinama, lysas ant 3 metų, randa $50.00. Pardavimo priežastį sužinosite ant vietos. Kreipkitės R. L., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (277-279)

Visokių Žolių Sandėlis

Ramunių, Liepos žiedų, Čiobrelių, Šalavijų, Šaltmėčių, Gumbažolių, Puplaiškių, Trukžolių, Debesylo, Devinmečių, Senesų ir daugybės kitokių žolių.

25c Pakelis arba 6 už $1.00
Trajankos 60c—3 pakeliai $1.50

Žolių knygelė, aprašo apie 300 visokių žolių ir šaknų, nuo ko jos yra reikalingos, 25c.

M. ŽUKAITIS
334 DEAN STREET
SPENCERPORT, N. Y.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

152

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVANDA—E. LeVANDA
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKERS
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Gerai Patyrę Barberiai

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

F. W. SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto
Tel. Virginia 7-4499

Mateušas Simonavičius
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET **BROOKLYN, N. Y.**
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 GRAND STREET **BROOKLYN, N. Y.**
Telefonas EVergreen 7-1661

Lietuvių Rakandų Krautuvė
Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.
Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai
GRAND CHAIR CORPORATION
LIETUVIAI RAKANDŲ ISDIRBĖJAI
PETRAITIENĖ ir SŪNAI, Biznio Vedėjai
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 **Brooklyn, N. Y.**

Prof. Vytauto Bacevičiaus FORTEPIJONO KONCERTAS

Prof. Vyt. Bacevičius

Įvyks Ketvirtadienį
Lapkričio 28 (November)
Pradžia 8:30 val. vakare

CARNEGIE HALL
WEST 57th ST., ir 7th AVE., NEW YORK, N. Y.

PROGRAMOJE: CHOPINO, RACHMANINOV'O, ČEREPINO, MANUEL DE FALLA, SKRIABINO, ČIURLIONIO, BACEVIČIAUS IR KITŲ KŪRINIAI

Bilietus galima gauti "Laisvės" raštinėje, Carnegie Hall kasoje ir pas platintojus. Prašome išanksto įsigyti bilietus.

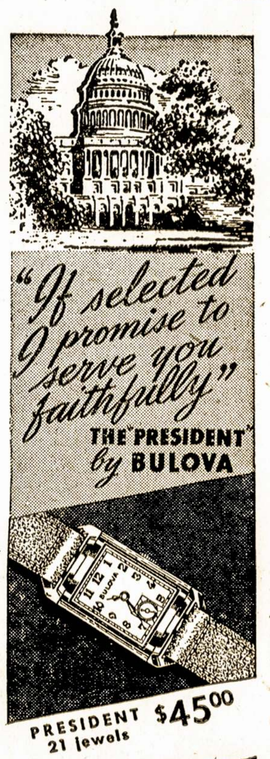

Bulova

ROBERT LIPTON
Jeweler : : Įsteigta 1892
701 GRAND STREET
Tarpe Graham & Manhattan Aves.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173